

12.1- Sigorta Poliçesi

Sigorta sözleşmesi

Sigorta sözleşmesi, sigortacının bir prim karşılığında, kişinin para ile ölçülebilir bir menfaatini zarara uğratan tehlikenin, rizikonun, meydana gelmesi hâlinde bunu tazmin etmeyi ya da bir veya birkaç kişinin hayat süreleri sebebiyle ya da hayatlarında gerçekleşen bazı olaylar dolayısıyla bir para ödemeyi veya diğer edimlerde bulunmayı yükümlendiği sözleşmedir.

Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Sigorta primi olarak bilinen ilk ödemeye karşılık, poliçe dili kapsamındaki tehlikelerden kaynaklanan zararları ödemeyi taahhüt eder. Yani sigorta şirketi, sigorta yaptıran kişinin karşı karşıya kalabileceği riskleri satın alır. **Sigorta sözleşmesinin amacı** zarar görenin ekonomik durumunu zarardan önceki düzeyine getirmektir.

Sigortacı, sözleşmede öngörülen rizikonun gerçekleşmesinden doğan zarardan veya bedelden sorumludur.

Sözleşmede öngörülen rizikolardan herhangi birinin veya bazılarının sigorta teminatı dışında kaldığını ispat yükü sigortacıya aittir.

Aksine sözleşme yoksa, sigortacının sorumluluğu primin veya ilk taksitinin ödenmesi ile başlar; kara ve denizde eşya taşıma işlerine ilişkin sigortalarda, sigortacı, sözleşmenin yapılmasıyla sorumlu olur.

Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Sigorta sözleşmeleri belirli ihtiyaçları karşılamak üzere tasarlanmıştır ve bu nedenle diğer birçok sözleşmede bulunmayan bazı özelliklere sahiptir. **Sigorta poliçesinde, sigorta talebinde bulunanın sigorta şirketine doğru bilgi verme zorunluluğu vardır.** Bunun içinde sigorta sözleşmesine başvurulur. Bu durum sonuç olarak karşılıklı güven gerektiren bir husustur. **İki tarafında istekleri üzerinde anlaşmaya varılan ve bir sigorta sözleşmesine dökülen istekler, sigorta poliçesi adı verilen bir senede entegre edilir.**

Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Sigorta poliçesi genel olarak entegre bir sözleşmedir, yani sigortalı ve sigortacı arasındaki sözleşmeyle ilgili tüm formları içerir. Bazı durumlarda, nihai sözleşmeden sonra gönderilen mektuplar gibi ek yazılarla belirtilen istekler de sigortalanabilir.

Sigorta şirketi, düzenlenen ve şirket yetkilileri tarafından imzalanan poliçeyi, sigorta sözleşmesinin yapıldığı tarih baz alınarak 24 saat içinde, mazeretli durumlar için ise 15 gün içinde sigorta yaptırana verme zorunluluğundadır. Bu süre zarfları içerisinde sigorta şirketi poliçeyi teslim etmemiş ise, poliçenin geç verilmesi yüzünden doğan tüm hasarları karşılamak zorundadır.

Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Sigorta poliçesi, sigorta yaptıran kişi ve sigorta yaptırdığı şirket arasında imzalanan anlaşmanın **yazılı bir belgesidir**. Bu sigorta poliçesinde hem sigorta edenin hem de sigorta edilenin sahip olduğu haklar ve üstlendiği sorumluluklar yer almaktadır.

Sigorta poliçesi, sigorta şirketi ile sigorta yaptıran kişi arasında bir anlaşma yapıldığının kanıtıdır ve bu anlaşmanın neler üzerine yapıldığının yazılı bir beyanıdır. Sigorta poliçeleri, **Türk Ticaret Kanununun** belirttiği detaylar çerçevesinde düzenlenir.

Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Buna göre bir sigorta poliçesinde hem sigorta şirketinin hem de sigorta yaptıran kişinin hakları ve sorumlulukları belirtilmelidir. Yapılan sigortanın hangi şartlara bağlı olarak yapıldığı ve sigortalanması özel olarak istenen durumlar sigorta poliçesinde yer almalıdır. Ayrıca yapılan sigorta poliçesinin kolay ve anlaşılır bir dilde yazılmış olması gerekmektedir.

Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Türk Ticaret Kanununun ilgili maddesine göre **bir sigorta poliçesinin taşınması gereken özellikler ve içermesi gereken unsurlar şu şekildedir:**

- Poliçenin düzenlendiği tarih
- Poliçenin başlangıç ve bitiş tarihleri
- Sigorta şirketi ve sigortalının veya sigorta ettirenin isim ve adresi
- Prim tutarı ve primin ödenme koşulları
- Eğer varsa sigorta işleminden çıkarı olan kişinin isim ve adresi
- Sigorta bedeli
- Sigortalama işleminin konusu
- Hazırlanan poliçe ile hangi güvencelerin verildiği

Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Sigorta poliçesindeki bu bilgiler, sigorta şirketi tarafından hazırlanır, imzalanır ve sigorta yaptıran kişiye elden verilir. **Sigorta poliçesinin ekinde kesinlikle belirtilmesi gereken iki husus vardır.** Bunlar, **sigortanın genel şartları** ve sigortalanan kişinin istediği **özel koşullardır.** Sigorta poliçesinde belirtilen genel şartlar, yapılan sigorta hakkında ayrıntılı bilgi verir. Poliçenin bu kısmında nelerin sigortalandığı, nelerin sigortalanmadığı, sigorta şartları dışında kalan durumlar, sigortalanan kişinin hakları ve yükümlülükleri, sigorta şirketinin hakları ve yükümlülükleri bulunur. Ayrıca güvence altına alınan şeylerin hasar görmesi durumunda hangi işlemlerin yapılacağı da burada yazmaktadır.

Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Sigorta yaptıran kişilerin yararlarını gözetmek amacı ile belirlenen sigorta genel koşulları devletin bilgisi ve koruması dâhilindedir. Poliçede belirtilen sigorta koşullarının iki taraf içinde devreye girmesi ancak **Hazine Müsteşarlığının onayı sonrasında** gerçekleşebilir.

Kasko Sigortası, Zorunlu Trafik Sigortası, DASK ya da Seyahat Sağlık Sigortası gibi sigorta işlemleri için sigorta şirketleri veya yetkilendirilmiş acenteler tarafından hazırlanan ve imzalanan bu belgelere **Sigorta Poliçesi** denir.

Sigorta sözleşmesinin sigorta mevzuatında **geçerli olan adı** aşağıdakilerden hangisidir?

A. Sigorta poliçesi

B. Satış sözleşmesi

C. Pazarlama sözleşmesi

D. Garanti sözleşmesi

**DOĞRU
CEVAP A**

Sigorta sözleşmesinin **temel amacı** aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Zarar görenin ekonomik durumunu zarardan önceki haline getirmek**
- B. Mali dengeyi korumak
- C. Rizikonun gerçekleşmesini engellemek
- D. Rizikonun gerçekleşmesi durumunda sigortacının kar etmesini sağlamak

**DOĞRU
CEVAP A**

Sigorta poliçesi ile aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A. Sigorta poliçesi, sözleşmenin yapıldığına dair yazılı bir delildir
- B. Sigorta poliçesi, sigortacı ile sigortalının hak ve yükümlülüklerini gösterir
- C. Sigorta poliçesinde, azami teminat tutarı yazılıdır
- D. Sigorta poliçesi, sözlü olarak da düzenlenebilir**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Belirli bir prim karşılığında gerçekleşmesi olası bir riske karşı sigorta sözleşmesi şartları çerçevesinde güvence veren, tazminat ödemesi taahhüdünde bulunan **şirketlere** ne denilmektedir?

- A. Sigorta
- B. Sigortacı**
- C. Sigortalı
- D. Sigortalanabilir çıkar/menfaat

**DOĞRU
CEVAP B**

Sigortacının sorumluluğunun **başlangıç anı** ile ilgili hangisi doğrudur?

- A. Aksine sözleşme yoksa sigortacının sorumluluğu sözleşmenin imzalanmasıyla başlar
- B. Karada eşya taşıma işlerine ilişkin sigortalarda, sigortacı, primin ödenmesiyle sorumlu olur
- C. Karada eşya taşıma işlerine ilişkin sigortalarda, sigortacı, sözleşmenin yapılmasıyla sorumlu olur**
- D. Sigortacının sorumluluğu sözleşmenin noter tarafından onaylanmasıyla başlar

**DOĞRU
CEVAP C**

12.2- Sigorta İle İlgili Bazı Tanımlar

SİGORTA İLE İLGİLİ BAZI TANIMLAR

SİGORTA: Önceden ödenen prim karşılığında, bir kimsenin ya da bir şeyin herhangi bir yönden ilerde karşılaşılabileceği ani ve beklenmedik zararı gidermek için, bu işle uğraşan bir kuruluşla yapılan bağlantı sözleşmesidir. İlgili kuruluş Hazine Müsteşarlığıdır.

SİGORTA POLİÇESİ: Sigortanın hangi şartlarda yapıldığını gösteren belgedir.

Prim: herhangi bir riske ilişkin olarak sigortacının vermiş olduğu teminata karşılık ödenen ücrettir.

Sigorta başlangıcı ve bitişi: sigorta poliçesinde belirtilen sigorta başlangıç ve bitiş tarihleridir. Türkiye saati ile öğlen saat 12:00'da başlar ve öğlen saat 12:00'da biter.

Sigorta bedeli: hasar durumunda sigorta şirketinin ödemek zorunda olduğu maksimum tutardır. Sigortalanan bir malın (eşya, bina, makine, emtia, elektronik cihaz, teçhizat vb.) Zarara uğraması veya çalınması gibi durumlarda, sigorta yaptıran kişiye sigorta bedeli tazmin edilir.

Sigorta değeri: Sigortalanan malın piyasadaki gerçek değeridir. Sigorta bedeli hesaplaması yapılırken sigorta değeri de göz önünde bulundurulur.

Eksik Sigorta: Poliçede gösterilen sigorta bedelinin hasar anındaki sigorta değerinden daha düşük olması durumuna “**eksik sigorta**” adı verilir.

Aşkın Sigorta: Sigortalanan varlığın sigorta bedeli, sigorta değerinden fazla olursa aradaki oluşan fark, “**aşkın sigorta**” olarak adlandırılır.

YASAL SORUMLULUKLAR VE SİGORTA

Klozlar: Sigortanın genel ve özel şartlarıdır.

Temditname (Tecditname): Sigorta sözleşmesi süresinin sona ermesinden sonra, sözleşmenin otomatik olarak sigortacı tarafından yenilenmesine ve esas sözleşmedeki hükümleri içeren yeni bir poliçe düzenlenmesine uzatma (temdit) ya da yenileme (tecdit) işlemi denir.

Zeyilname: Sigorta poliçesinin bitiş tarihinden önce poliçede yapılan her türlü değişiklik için düzenlenen ve poliçeye eklenen belgelerdir.

TAZMİNAT: Kaza gerçekleşip hasar oluştuğunda hasarın telafisine yönelik ödemelerdir.

İki türdür:

1. Maktu Tazminatlar: Sigorta poliçesinde belirtilen risk (kaza) gerçekleştiğinde ödenen, poliçede belirtilen sabit tazminattır. Örnek: Vefat Sigortaları, Ferdi Kaza Sigortaları.

2. Hasar Tazminatları: Risk (kaza) gerçekleştiğinde oluşan hasarı onarmak için ödenen tazminatlardır.

Düzenlenen poliçeye, geçerlilik süresi içerisinde **yeni bir şart eklenmesi** durumunda hangi belge düzenlenir?

- A. Tecditname
- B. Yeni poliçe
- C. Aşkın poliçe
- D. Zeyilname**

**DOĞRU
CEVAP D**

Herhangi bir riske ilişkin olarak sigortacının vermiş olduğu **teminata karşılık ödenen ücrete** ne ad verilir?

- A. Teminat
- B. Prim**
- C. Hasar
- D. Sürprim

**DOĞRU
CEVAP B**

12.3- Sigortanın Temel Prensipleri

SİGORTANIN TEMEL PRENSİPLERİ

- Mutlak İyi Niyet Prensibi
- Sigortalanabilir Menfaat İlişkisi Prensibi
- Rizikonun Varlığı Prensibi
- Yakın Sebep Prensibi
- Tazminat Prensibi
- Rücu Prensibi (Halefiyet Prensibi)
- Hasara Katılım Prensibi

- **Mutlak İyi Niyet Prensibi**

Sigortalı ile sigorta şirketinin arasındaki ilişki “sigorta sözleşmesi” ile başlamaktadır. Mutlak iyi niyet prensibine göre; tarafların her birinin diğerine sözleşmeyi kabul edip-etmemesinde etkili olabilecek bütün bilgileri, talep edilmemiş olsa bile vermesini, tarafların hile yapmaktan kaçınmalarını gerektirmektedir. Sigorta sözleşmeleri güven üzerine kurulmuştur. İki tarafında sorumluluk çerçevesinde bu güveni sarsmaması gerekmektedir.

- **Sigortalanabilir Menfaat İlişkisi Prensibi**

Sigorta konusu, sigortalı şey ya da olası sorumluluktur. Bu yangın sigortalarında bina ve muhteviyatı, nakliyat sigortalarında gemi ve yük, sorumluluk sigortalarında bir kimsenin yasal sorumluluğu, hayat sigortalarında yaşam olabilmektedir. Buna karşılık sigorta sözleşmesinin konusu ise; yukarda sayılan bina, gemi, sorumluluk vb. değil, poliçe sahibinin bunlar üzerindeki para ile ölçülebilir menfaatidir.

- **Rizikonun Varlığı Prensibi**

Riziko; gerçekleşmesi kesin olmayan veya ölüm gibi gerçekleşmesi kesin olmakla beraber ne zaman gerçekleşeceği belli olmayan ve sigortalı ile sigortacının iradesi dışında meydana gelebilecek bir olay şeklinde tanımlanabilir. Sigortanın yapılabilmesi için bir riskin varlığı olması gerekir. Riskin de gerçekleşme ihtimali olabileceği gibi gerçekleşmeme ihtimali de olmalıdır.

- **Yakın Sebep Prensibi**

Sigorta ettirenin sigorta sözleşmesine dayanarak bir tazminat işlemi içinde bulunabilmesi, hasarın söz konusu poliçe ile sigortalanan rizikolardan birinin gerçekleşmesi ile meydana gelmiş olması şartına bağlıdır. Yakın sebep prensibi **prim hangi teminatın karşılığı olarak alınmış ise tazminatın da o rizikonun gerçekleşmesi halinde ödeneceğini ifade etmektedir.**

- **Tazminat Prensibi**

Tazminat, rizikonun gerçekleşmesi ve hasarın oluşması nedeniyle doğan zararı gidermek için sigortacı tarafından sigortalıya ödenen miktardır. Sigortalı malın hasardan hemen bir gün önceki değerine getirecek meblağın hesaplanarak ödenmesini gerektirir. Sigorta sözleşmesinin amacı zarar görenin ekonomik durumunu zarardan önceki düzeyine getirmektir.

- **Rücu Prensibi (Halefiyet Prensibi)**

Mal sigortalarının önemli bir prensibi de sigortacının, tazminat ödendikten sonra sigortalı/sigorta ettiren yerine geçerek meydana gelen zarardan dolayı sebebiyet verene karşı dava açabilmesidir. Rücu prensibi bazı sigorta şirketlerinde “halefiyet prensibi” ismi altında kullanılmaktadır.

“ A ile B aracı trafik kazasına karışmıştır. **B aracı kazada %100 kusurludur.** A aracını kasko sigortası kapsamında sigortalayan C şirketi A aracının sigortasına tazminat ödemesi yapmıştır.”

Yukarıdaki olayda **C sigorta şirketinin B aracının işletenine başvurabilmesine imkan tanıyan ilke** aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Menfaat ilkesi
- B. Halefiyet ilkesi**
- C. İyi niyet ilkesi
- D. Tazminat ilkesi

**DOĞRU
CEVAP B**

- **Hasara Katılım Prensibi**

Hasara katılım prensibi, müşterek ve kısmi sigortalarda uygulanmaktadır. Sigorta konusu teminat aynı değerdeki, aynı tehlikelere karşı, aynı anda sigorta yapılması durumunda devreye girmektedir. Sigortalının zararı için birden fazla sigortacıdan tazminat almasını önleyerek tazminat prensibinin de zedelenmesine engel olmaktadır. Diğer taraftan da hasara katılım, poliçe koşullarına göre hasarı ödemiş olan bir sigortacının, aynı hasardan dolayı herhangi bir şekilde sorumlu olan diğer sigortacıları hasarı paylaşmaya davet etme hakkıdır.

Aşağıdakilerden hangisi sigortanın genel prensiplerinden birisi değildir?

- A. Tazminat
- B. Evleviyet**
- C. Halefiyet
- D. Azami iyi niyet

**YANLIŞ
CEVAP B**

"Türk Ticaret Kanunu'na göre "Sigorta ettiren sözleşmenin yapılması sırasında bildiği veya bilmesi gereken tüm önemli hususları **sigortacıya bildirmekle** yükümlüdür." Yukarıda yer verilen hüküm aşağıdaki sigorta ilkelerinden hangisini ifade eder?

- A. Tazminat ilkesi
- B. İyi niyet ilkesi**
- C. Menfaat ilkesi
- D. Halefiyet ilkesi

**DOĞRU
CEVAP B**

Aşağıda yer alan unsurlardan hangisi iyi niyet prensibine aykırılık teşkil eder?

A. Hasar durumunda, sigortalı tarafından, hasarın gerçek değerinden çok daha fazla bildirmesi

B. Sigorta primine ve risk durumlarına etki edebilecek mevcut bilgilerin sigortacıya, sigortalı tarafından doğru, açık ve net bir şekilde verilmesi

C. Hasar ödeme durumunda sigortacının, sigortalıyı mağdur etmeden, işlemlerini en kısa sürede yaparak ödemeyi gerçekleştirmesi

D. Sigortalının, riskin gerçekleşmesi durumunda dahi önleyici tedbirleri alıp gerekli özeni göstermesi

**YANLIŞ
CEVAP A**

Türk Ticaret Kanunu'na göre "Sigortacı, sigortalının, sorumluluk konusu olayı **kasten gerçekleştirmesinden** doğan zararlardan sorumlu olmaz."

Yukarıda yer verilen hüküm aşağıdaki **sigorta ilkelerinden hangisinin** bir görünüm biçimidir?

A. İyi niyet ilkesi

B. Halefiyet ilkesi

C. Tazminat ilkesi

D. Menfaat ilkesi

**DOĞRU
CEVAP A**

Hasar oluştuğunda **yapılan demeleler** hangi prensip çerçevesinde yer alır?

A. Tazminat Prensibi

B. Hasara Katılım Prensibi

C. Sigorta Edilebilir Menfaat Prensibi

D. İyi Niyet Prensibi

**DOğRU
CEVAP A**

Hasara uğraması halinde sigortalıyı maddi ve manevi kayba uğratma potansiyeli olan ve **sigorta sözleşmesiyle parasal bir değer olarak tamamlanabilen** sigorta prensibi aşağıdakilerden hangisidir?

A. Menfaat ilkesi

B. İyi niyet ilkesi

C. Halefiyet

D. Teminat ilkesi

**DOĞRU
CEVAP A**

“Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası genel şartlarına göre; **"Sigortacı, ödediği tedavi giderleri tazminatı tutarınca, hukuken sigortalının yerine geçer."**

Bu sigortacılığın **hangi ilkesi** gereğidir?

- A. Tazminat Prensibi
- B. Halefiyet Prensibi**
- C. Oran İlkesi
- D. Sigortalanabilir menfaat prensibi

**DOĞRU
CEVAP B**

Temel sigorta prensipleri arasında yer alan **halefiyet prensibi** aşağıdakilerden hangisidir?

A. Sigortacının tazminat ödedikten sonra sigortalı/sigorta ettiren yerine geçerek meydana gelen zarardan dolayı sebebiyet verene karşı dava açabilmesi

B. Primin hangi teminat karşılığında alındıysa, tazminatın da o rizikonun gerçekleşmesi halinde ödenmesi

C. Zarar görenin ekonomik durumunu zarardan önceki haline getirmek

D. Taraflardan her birinin diğerine sözleşmeyi kabul edip etmemesinde etkili olabilecek bütün bilgileri vermeleri

**DOĞRU
CEVAP A**

12.4- Zorunlu Sigortalar

Zorunlu Sigortalar Nedir?

Zorunlu sigortalar, hem sigorta sahibini güvence altına alan ve üçüncü kişileri kaza, doğal afet gibi risklere karşı hem sigortalıyı ve üçüncü kişileri koruyan hem kamu güvenliğini sağlayan sigorta çeşitleridir. **Kamu kurumları tarafından denetlenir ve yaptırılmaması durumunda cezai yaptırımlar uygulanır.**

Ülkemizde hem can ve mal kayıplarının hem de üçüncü kişilerin mağduriyetinin karşılanmasına yönelik olarak hazırlanmış çok sayıda zorunlu sigorta çeşidi vardır.

Zorunlu Sigortalar Nedir?

Zorunlu sigorta çeşitlerini şu şekilde sıralayabiliriz.

- Zorunlu trafik sigortası
- Yeşil kart sigortası
- Zorunlu deprem sigortası (DASK)
- Seyahat sağlık sigortası
- Karayolları yolcu taşımacılığı mali sorumluluk sigortası
- Karayolu yolcu taşımacılığı zorunlu koltuk ferdi kaza sigortası
- Tehlikeli maddeler ve tehlikeli atık zorunlu mali sorumluluk sigortası

Zorunlu Sigortalar Nedir?

- Özel güvenlik zorunlu mali sorumluluk sigortası
- Tıbbi kötü uygulamaya ilişkin zorunlu mali sorumluluk sigortası
- Sertifika mali sorumluluk sigortası
- Zorunlu paket tur sigortası
- **Tüp gaz zorunlu sorumluluk sigortası**
- Deniz araçları zorunlu mali sorumluluk sigortası

Aşağıdakilerden hangisi, **zorunlu sigorta** çeşitlerinden biri değildir?

A. Nakliyat Emtia sigortası

B. Koltuk Ferdi Kaza Sigortası

C. Tehlikeli Maddeler Sorumluluk Sigortası

D. Tüp gaz Zorunlu Sorumluluk Sigortası

**DOĞRU
CEVAP A**

Aşağıdakilerden hangisi, **zorunlu sigorta** çeşitlerinden biri değildir?

A. Koltuk Ferdi Kaza Sigortası

B. Hayat Sigortası

C. Tehlikeli Maddeler Sorumluluk Sigortası

D. Tüpgaz Zorunlu Sorumluluk Sigortası

**YANLIŞ
CEVAP B**

Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamındaki yolcu taşımalarında yaptırılması **zorunlu olan sigortalar** aşağıdakilerden hangisinde **doğru olarak** verilmiştir?

A. Zorunlu mali sorumluluk sigortası- Mali mesuliyet sigortası

B. Zorunlu mali sorumluluk sigortası- Karayolu yolcu taşımacılığı zorunlu koltuk ferdi kaza sigortası

C. Karayolu yolcu taşımacılığı zorunlu koltuk ferdi kaza sigortası- Kara taşıtları sigortası (kasko)

D. Zorunlu mali sorumluluk sigortası -Kara taşıtları sigortası (kasko)

**DOĞRU
CEVAP B**

Tehlikeli Maddeler ve Atık Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası:

Yanıcı, patlayıcı ve parlayıcı maddelerin **üretimi, depolanması, nakledilmesi, satışı** ve kullanımı aşamasında üçüncü kişilerin uğrayacağı maddi-bedeni zararları karşılayan zorunlu bir sigorta türüdür.

Kimler, tehlikeli maddeler zorunlu sorumluluk sigortasını yaptırmaz?

- A. Tehlikeli maddeyi üretenler
- B. Tüketici olarak tüketenler**
- C. Tehlikeli maddeyi nakledenler
- D. Tehlikeli maddeyi satanlar

**DOĞRU
CEVAP B**

Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu hükümleri çerçevesinde yolcu taşımacılığı yapan şehirlerarası taşımacılar için yapılması zorunludur.

Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası teminat limitleri Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakanlık tarafından saptanır ve Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girer. İl sınırları içinde yapılan yolcu taşımaları, 100 km' ye kadar olan şehirlerarası yolcu taşımaları ve belediye sınırları ile mücavir alanı içindeki şehir içi taşımalar bu kapsam dışında tutulmuştur.

Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası

Ancak il ve ilçe trafik komisyonları ile işbirliği yapılmak suretiyle valiliklerce veya ilgili belediyelerce farklı düzenleme yapılabilir. Taşımacılık belgesi bulunan araçların bu poliçeyi yaptırmaları Ulaştırma Bakanlığı tarafından zorunlu tutulmuştur. Bu tür araçlar için tanzim edilecek poliçelerdeki teminat limitleri her sene bakanlıkça belirlenmektedir.

Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası

Teminatları nelerdir ?

Bu sigorta ile sigortacı motorlu taşıtta seyahat eden yolcuların, duraklamalarda dahil olmak üzere, kalkış noktasından varış noktasına kadar geçecek süre içinde meydana gelecek bir kaza sonucu bedeni zarara uğraması halinde sigortalının 10.07.2003 tarih ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'ndan doğan sorumluluğunu, poliçede yazılı sigorta tutarlarına kadar temin eder.

Hazine Müsteşarlığı 10 Temmuz 2018 tarihinde yayınlanan 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile tüm görev ve yetkileriyle Maliye Bakanlığı ile birleşip **Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı** adını almıştır.

Karayolları Trafik Kanunu' nun 91. Maddesi uyarınca;
“İşletenlerin, bu Kanununun 85 inci maddesinin birinci fıkrasına göre olan sorumluluklarının karşılanmasını sağlamak üzere **mali sorumluluk sigortası yaptırmaları zorunludur.**”

Aksi durumda ilgili hüküm gereğince geçerli teminat tutarları üzerinden zorunlu mali sorumluluk sigortası bulunmayan araçlar trafikten men edilir.

Karayolu Taşıma Kanunu'na göre, zorunlu karayolu taşımacılık mali sorumluluk sigortasına ilişkin **sigorta genel şartları**, aşağıda verilen **hangi Bakanlık** tarafından **onaylanır?**

A. T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

B. T.C. Millî Eğitim Bakanlığı

C. T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı

D. T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

**DOĞRU
CEVAP C**

Geçerli teminat tutarları üzerinden Karayolu Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası **bulunmayan** araçlar için aşağıdaki cezalardan hangisi uygulanır?

A. Araç trafikten men edilir

B. Araç sahibine hapis cezası verilir

C. Araç sahibine trafik cezası kesilir

D. Aracın ruhsatı iptal edilir

**DOĞRU
CEVAP A**

Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası

Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası, şehirler arası ve uluslararası seyahat eden yolcuları, sürücüleri ve sürücü yardımcılarını yolculuğun başlangıcından bitişine kadar, otobüsün içinde veya dışında, otobüs hareket halinde iken veya değilken, yolculuk sırasında veya bekleme, duraklama ve mola yerlerinde karşılaşılabilecek her türlü kazalara karşı, sigortalılar (yolcular, sürücüler ve yardımcıları) yararına taşımacı tarafından yaptırılması zorunlu bir kaza (can) sigortası olup, kazanın oluşunda taşımacınının yada sürücü ve yardımcılarınının bir kusurları bulunmasa bile, ölümlerde sigorta poliçesinde yazılı tutarın tamamı, bir zarar (destekten yoksunluk) hesabı yapılmaksızın, ölen kişinin mirasçılara eksiksiz ve kesintisiz olarak; yaralanmalarda beden gücü kayıp oranına göre zarar gören kişilere ödenir.

Karayolları Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortasına ilişkin olarak hangisi **yanlıştır**?

- A. Taşımacılık hizmetinin başlangıcından bitimine kadar geçen seyahat süresi içinde, duraklamalar da dahil olmak üzere gerçekleşebilecek kazalar teminat altına alınmaktadır
- B. Can sigortasıdır
- C. Sorumluluk sigortasıdır**
- D. Teminat altına alınan riziko kazadır

**YANLIş
CEVAP C**

Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortasına ilişkin olarak aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

A. Sigorta sözleşmesine ait kısa bilgiler ile sigortacının adı ve açık adresini belirten bir levha taşıtın i tarafından kolaylıkla görülebilecek bir yerde bulundurulur

B. Taşımacılığın yapıldığı her bir motorlu kara taşıtı için ayrı bir sigorta sözleşmesi düzenlenir

C. Taşımacılık hizmetinin başlangıcından bitimine kadar geçen seyahat süresi içinde maruz kalacakları her türlü kazaların neticelerine karşı teminat altına alır

D. Uluslararası yolcu taşımacılığını kapsamamaktadır

**YANLIş
CEVAP D**

Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası

Kapsama dahil olan teminatlar;

- Ölüm
- Yaralanma
- Tedavi

Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası

Kapsam Dışında Kalan Haller ;

- a) Savaş, her türlü savaş olayları, istila, yabancı düşman hareketleri, çarpışma, (savaş ilan edilmiş olsun, olmasın) iç savaş, ihtilal, isyan, ayaklanma ve bunların gerektirdiği sıkıyönetim ve askeri hareketler,
- b) Grevlere, lokavt edilmiş işçi hareketlerine, halk hareketlerine, kavgalara katılma,
- c) 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj ile bunları önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucunda meydana gelen zararlar, terör ve buna bağlı sabotaj eylemlerinde bulunanların talepleri, aracın terörist eylemlerde kullanıldığını veya kullanılacağını bilerek araca binen kişilerin zarara uğramaları nedeniyle ileri sürecekleri talepler,

Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası

- d) Nükleer, biyolojik ve kimyasal rizikoların ve bunların gerektirdiği sıkıyönetim ve askeri tedbirler,
- e) Cürüm ve cinayet işlemek veya bunlara teşebbüs,
- f) Tehlikede bulunan kişiler ve malları kurtarma durumu hariç, sigortalının kendisini bile bile ağır tehlikeye maruz bırakacak hareketlerde bulunması,
- g) Çalınma veya gasp edilme olayında taşıtın çalındığını veya gasp edildiğini bilerek taşıta binme.

Suda boğulmalar, sigortanın kapsamına giren bir kaza neticesinde meydana gelmediği takdirde, sigorta kapsamı dışındadır.

Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası kapsamında aşağıdakilerden hangisi **sigorta teminatı kapsamı dışındaki** hallerden birisi **değildir**?

- A. Aracın çalındığını bilerek taşıta binme
- B. Savaş
- C. Sigortalının kendisini bile bile tehlikeye atması
- D. Kazanın sigortalının ölümüne yol aması**

**DOğRU
CEVAP D**

12.5- Trafik Sigortası ve Kasko Sigortası Genel Şartları

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası

Trafik Sigortası

Karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası ya da kısaca trafik sigortası, otomobil, kamyon, motosiklet ve diğer kara yolu taşıtları için sigortadır. Trafik sigortasının amacı herhangi bir kaza durumunda "**karşı tarafın**" malına veya canına verilen hasarı -kabahat oranına bağlı olarak- kısmen veya tamamen karşılar. Araç sigortasının özel şartları her bölgede yasal düzenlemeler ile değişebilmektedir.

Trafik Sigortası ve Kasko Sigortası

Trafik Sigortası, Türkiye'deki en yaygın sigorta türlerinden biridir. 2918 Sayılı Karayolları Kanunu gereğince **kara yoluna çıkan tüm motorlu araçlar tarafından yaptırılması zorunludur.** Polis kontrollerinde araçlarda bulunması beklenen belgelerden biri, trafik sigortası poliçesidir.

Trafik Sigortası bir **sorumluluk sigortasıdır** ve kara yolunda seyreden araçların üçüncü şahıslara vereceği maddi ve bedeni zararları karşılar. Aracı işleten kişinin kendi aracına veya kendi kendisine vereceği zararları karşılamaz, **Kasko sigortasının yerine geçmez.** Trafik sigortası, **manevi tazminat taleplerini de karşılamaz**

Kapsama Giren Teminat Türleri

- Maddi Zararlar Teminatı
- Sağlık Giderleri Teminatı
- Sakatlanma Teminatı
- Destekten Yoksun Kalma (Ölüm) Teminatı

Teminat Dışında Kalan Haller

- İşletilme halinde olmayan araçların sebep olacağı zararlar,
- Hak sahibinin kendi kusuruna denk gelen tazminat talepleri
- Manevi tazminat talepleri
- Çalınan veya gasp edilen araçların sebep oldukları ve Karayolları Trafik Kanununa göre sigortalının sorumlu olmadığı zararlar, aracın çalındığını veya gasp edildiğini bilerek binen kişilerin zarara uğramaları nedeniyle ileri sürülecek talepler ile çalan ve gasp eden kişilerin talepleri,
- Motorlu bisikletlerin kullanılmasından ileri gelen zararlar,
- **Hız yarışları veya yarış güzergahında antrenman yapan araçların karıştığı kazalar**
- Terör eylemleri amacıyla kullanılan araçların hasarları
- Kaza sırasında römorklarda taşınan malların zararları

Sigorta Ücretinin Ödenmesi

Sigorta ücreti; prim, Güvence Hesabına katılma payı ile sigorta sözleşmesine, bedeline veya primine ilişkin olarak mevcut ve ileride konulacak vergi, resim ve harçlardan oluşur.

Sigorta ücretinin tamamı, sözleşme yapılır yapılmaz poliçenin teslimi karşılığında **sigorta şirketinin yetkili acentesine** peşinen ödenir.

Ancak taraflar, sigorta priminin en az dörtte biri poliçenin teslimi karşılığında peşin olmak koşuluyla, taksitler halinde ödenmesini kabul edebilirler. Bu takdirde sigortacı prim ödenmemesi sebebiyle sahip olduğu sözleşmenin feshi hakkından vazgeçmiş sayılır.

Sigortalının Değişmesi

Sigorta sözleşmesi, sözleşmeye taraf olan sigortalıyı takip eder.

“Sigortalı araç işletenlerinin değişmesi halinde, devreden kişi **on beş gün içinde** sigortacıya durumu bildirmek zorundadır. Sigortacı sigorta sözleşmesini, durumun kendisine tebliği tarihinden itibaren on beş gün içinde feshedebilir. Sigorta, fesih tarihinden on beş gün sonrasına kadar geçerlidir.”

Sigortanın Başlangıcı Ve Sonu

Sigorta, poliçede, başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılan günlerde, aksi kararlaştırılmadıkça, Türkiye saati ile öğleyin 12.00'da başlar ve öğleyin saat 12.00'da sona erer.

Tazminat ve Giderlerin Ödenmesi

Sigortacı; hak sahibinin, kaza veya zararın tespit edilebilmesi için gerekli tüm belgeleri sigortacının merkez veya şubelerinden birine ilettiği tarihten itibaren **sekiz işgünü** içinde tazminatı hak sahibine **öder**.

Sigortacının kendisine iletilen belgelere haklı olarak itiraz etmesi veya kendisinin hak sahibinden ya da başka bir kurumdan haklı olarak yeni bir belge talep etmesi halinde söz konusu süre yeni talep edilen belgenin sigortacının merkez veya şubelerinden birine iletilmesinden sonra başlar. Sigortacı hak sahibinden münhasıran hak sahibinin tazminat hakkını etkileyen bilgi ve belgeleri talep edebilir.

Sigortacının Halefiyeti (Rücu)

Sigortacı ödediği tazminat miktarınca hukuken hak sahibi yerine geçer.

Sigorta sözleşmesinden veya sigorta sözleşmesine ilişkin kanun hükümlerinden doğan ve tazminat yükümlülüğünün kaldırılması veya miktarının azaltılması sonucunu doğuran haller zarar görene karşı ileri sürülemez.

Ödemede bulunan sigortacı, sigorta sözleşmesine ve bu sözleşmeye ilişkin kanun hükümlerine göre, tazminatın kaldırılmasını veya azaltılmasını sağlayabileceği oranda kazaya sebebiyet veren sigortalıya rücu edebilir.

Sigortalıya başlıca şu nedenlerle rücu edilir:

- Tazminatı gerektiren olay, sigortalının veya eylemlerinden sorumlu olduğu kişilerin kasti bir hareketi veya ağır kusuru sonucunda meydana gelmiş ise,
- Tazminatı gerektiren olay, aracın ilgili mevzuat hükümlerine göre gereken ehliyetnameye sahip olmayan veya geçerliliğini yitirmiş sürücü sertifikasına sahip ya da ehliyetine geçici/sürekli el konulmuş kimseler tarafından sevk edilmesi veya trafik kurallarının ağır kusur ile ihlali sonucunda meydana gelmiş ise,
- Aracın, uyuşturucu madde veya ilgili mevzuatta belirlenen seviyenin üzerinde alkollü içki almış kişilerce veya aynı mevzuatta alkollü içki alamayacağı belirtilen kişilerce alkollü içki alınmak suretiyle kullanılması sırasında meydana gelen zararlar,

- Tazminatı gerektiren olay, yolcu taşımaya ruhsatlı olmayan araçlarda yolcu taşınması veya yetkili makamlarca tespit edilmiş olan istiap haddinden fazla yolcu veya yük taşınması veya patlayıcı, parlayıcı ve tehlikeli maddeleri taşıma ruhsatı bulunmayan araçlarda, bu maddelerin parlama, tutuşma ve infilakı yüzünden meydana gelmiş ise
- Sigortalının rizikonun gerçekleşmesi halinde Sigortalının rizikonun gerçekleşmesi halinde
- Tazminatı gerektiren olayın aracın çalınması veya gasp edilmesi sonucunda olması halinde, çalınma veya gasp edilme olayında sigortalının kendisinin veya eylemlerinden sorumlu olduğu kişilerin kusurlu olduğu tespit edilirse,

- Bedeni hasara neden olan trafik kazalarında sigortalının veya eylemlerinden sorumlu olduğu kişilerin, tedavi veya yardım amaçlı sağlık kuruluşuna gitme, can güvenliği nedeniyle uzaklaşma gibi zorunlu haller hariç olmak üzere, olay yerini terk etmesi veya kaza tutanağı, alkol raporu vb. kazanın oluş koşullarına ilişkin gereken belgelerin düzenlenmesi yükümlülüğüne aykırı davranması halinde,

Sigortacı rücu sebeplerine dayanarak tazminat sürecini geciktiremez ve bu sebeplere dayalı bilgi ve belgeyi hak sahibinden talep edemez.

Karayolu motorlu araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarına göre **sigorta priminin ödenmesi** ile ilgili olarak hangisi **doğrudur**?

- A. Sigorta primi hiçbir peşinat verilmeden ödenebilir
- B. Sigorta primleri sigorta şirketinin yetkili acentesine ödenebilir**
- C. Sigorta primleri şirketin genel merkezinden başka bir yere ödenemez
- D. Sigorta primleri hiçbir şekilde taksitle ödenemez

**DOĞRU
CEVAP B**

Aşağıdakilerden hangisi Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarında bulunan **teminatlar kapsamında yer almamaktadır?**

- A. Destek yoksun kalma (ölüm) teminatı
- B. Manevi zararlar teminatı**
- C. Destek giderleri teminatı
- D. Maddi zararlar teminatı

**YANLIŞ
CEVAP B**

Trafik sigortası, hangi hâllerde **teminat dışında** kalır?

- A. Şehir içi yollarda meydana gelen kazalarda
- B. Şehir dışı yollarda meydana gelen kazalarda
- C. Oto yarışlarında veya gösterilerde meydana gelen kazalarda**
- D. Otoyollarda meydana gelen kazalarda

**DOĞRU
CEVAP C**

Karayolları Trafik Kanununda yer alan zorunlu mali sorumluluk sigortası hükümlerine göre **sigortalı aracı işletenlerin değişmesi halinde**, devreden kişi kaç gün içinde sigortacıya durumu bildirmek zorundadır?

- A. 30 gün
- B. 15 gün**
- C. 7 gün
- D. 20 gün

**DOĞRU
CEVAP B**

Sigortacılar, hak sahibinin kaza veya zarara ilişkin belgeleri sigortacıya ilettiği tarihten itibaren **tazminatı en geç kaç iş günü içerisinde** ödemek zorundadır?

- A. 5 iş günü
- B. 8 iş günü**
- C. 10 iş günü
- D. 15 iş günü

**DOĞRU
CEVAP B**

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarına göre aşağıdakilerden hangisi sigortacının sigorta ettirene rücu edebileceği hallerden birisi **değildir?**

- A. Aracın uyuşturucu madde alınmak suretiyle kullanılması sırasında meydana gelen zararlar
- B. Tazminatı gerektiren olayın istiap haddinin aşılmasından kaynaklanması
- C. Tazminatı gerektiren olaya karışmış olan aracın ehliyetine sürekli el konulmuş kimse tarafından sevk edilmesi
- D. Tazminatı gerektiren olayın trafik kurallarının hafif kusuru ile ihlali sonucunda meydana gelmesi**

**DOĞRU
CEVAP D**

Zorunlu Trafik sigortasından faydalanma şartları;

İşletenin kendisinin uğrayacağı bir zarar söz konusu olmamalıdır.

Motorlu bir aracın söz konusu olması gerekir.

Sigorta kapsamındaki kaza karayolunda olmalıdır.

Motorlu araç işletme halinde olmalıdır.

Hatır taşınması söz konusu olmamalıdır.

Zarar görenin beraberinde bulunan eşyanın zarar görmesi gereklidir.

Burada zarar görenin beraberinde bulunan bagaj ve benzeri eşya dışında araçta taşınan eşyanın uğradığı zarardan işletenin sorumluluğu genel hükümlere tabidir. Yani zarar görenin bagaj ve benzeri eşyanın zarar görmesi halinde sigortacının sorumluluğu bulunmaktadır.

- Aracın çalınma ve gasp edilmesinde işleten ve eylemlerinden sorumlu kişilerin kusurunun bulunmaması gerekir. Yani işletenin aracın çalınması veya gasp edilmesinde araç işleteni veya işletenin eylemlerinden sorumlu olduğu kişilerin kusuru yoksa araç işleteninin sorumlu olmaması nedeniyle sigortacının da sorumluluğu bulunmamaktadır.
- Motorlu bisiklet sürücülerinin uğradığı zarardan sigorta şirketi sorumlu değildir.

Hatır taşıması, taşıyanın bir kimseyi taşıtına bindirip ücret almaksızın ve bir çıkarı olmaksızın bir yerden bir yere götürmesidir. Bu tanıma göre, taşımanın "hatır taşıması" sayılabilmesi için iki unsur gereklidir:

Birinci unsur, araca bindirilen kişiden bir ücret alınmamış olmalıdır.

İkinci unsur, taşıyanın, taşıdığı kişiden bir çıkarı, bir beklentisi olmamalıdır.

Zorunlu Trafik Sigortasından faydalanma şartlarıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Kaza karayolunda meydana gelmelidir
- B. Motorlu araç işletme halinde olmalıdır
- C. Motorlu bir aracın söz konusu olması gerekmektedir
- D. Hatır taşıması halinde de zorunlu trafik sigortasından yararlanılır**

**YANLIş
CEVAP D**

Kasko Sigortası

Kasko Sigortası

Kara taşıtları sigortası ya da kısaca **kasko**; bir aracın kaza geçirmesi, yanması, çalınması veya çalınmaya teşebbüs edilmesi sonucu oluşabilecek zararları güvence altına alan bir sigorta sözleşmesidir. Trafik sigortasından farklı olarak, **poliçe sahibinin kendi aracının hasarını da kısmen veya tamamen karşılar. Trafik sigortasının aksine, zorunlu değildir.**

Kara Araçları Kasko Sigortası Genel Şartları

Bu sigorta ile sigortacı, sigortalının poliçede belirtilen ve karayolunda kullanma izni olan motorlu ve motorsuz kara araçlarından doğan menfaatin aşağıda belirtilen risklerin gerçekleşmesi sonucunda doğrudan uğrayacağı maddi zararları teminat altına alır.

- Aracın karayolunda veya demiryolunda kullanılabilen motorlu, motorsuz araçlarla çarpışması,

Kara Araçları Kasko Sigortası Genel Şartları

- Gerek hareket gerek durma halinde iken sigortalının veya aracı kullananın iradesi dışında araca ani ve harici etkiler neticesinde sabit veya hareketli bir cismin çarpması veya aracın böyle bir cisme çarpması, devrilmesi, düşmesi, yuvarlanması gibi kazalar,
- Üçüncü kişilerin kötü niyet veya muziplikle yaptıkları hareketler, ile fiil ehliyetine sahip olmayan kişilerin yol açacağı zararlar,
- Aracın yanması,
- Aracın veya araç parçalarının çalınması veya çalınmaya teşebbüs edilmesi

Tazminatın Ödenmesi

Çalınmış olan aracın bulunması için ilgili makamlarca yapılacak araştırmalar 30 gün içinde sonuç vermediği takdirde sigortalı durumu ilgili makamlara başvurduğunu belgelemek suretiyle, sigortacıya bildirir. Araç kayıtlarına çalınma durumunu gösteren şerh ve sair açıklamanın konduğunu ve aracın ilgili mevzuata göre devrine engel teşkil edebilecek kısıtlamaların bulunmadığını gösteren belgeler sigortacıya teslim edilir. Sigortacı bu genel şarlara göre tazminatı öder. İlgililer hakkında cezai soruşturma açılmış ise bu soruşturmanın tamamlanmasına kadar sigortacı tazminat ödemesini bekletebilir

Kara Araçları Kasko Sigortası Genel Şartları

Çalınmış olan aracın bulunması, sigorta tazminatının ödenmesinden önce olmuş ise sigortalı, aracı geri almak zorundadır.

Sigortacı tarafından değeri ödenen araç, ödemedenden sonra bulunursa, sigorta ettiren ve/veya sigortalı keyfiyeti derhal sigortacıya bildirmekle yükümlüdür. Bu durumda anlaşma hükümlerine göre sigortalı tazminatı iade eder veya aracın mülkiyetini sigortacıya devreder.

Araçta çalınma dolayısıyla bir zarar meydana gelmiş ise sigortacı zararı öder.

Çalınmış olan aracın bulunması için ilgili makamlarca yapılacak araştırmalar kaç gün içinde **sonuç vermediği takdirde** sigortalı, ilgili makamlara başvurduğunu belgelemek suretiyle durumu sigortacıya bildirir ve aracın **çalınma günündeki değeri ödenir?**

- A. 7 gün
- B. 14 gün
- C. 15 gün
- D. 30 gün**

**DOĞRU
CEVAP D**

Trafik Sigortası ve Kasko Sigortası Arasındaki Farklar

Trafik Sigortası ve Kasko Sigortası arasındaki en temel fark; birinin zorunlu, diğzerinin ise isteğe bağılı olmasıdır.

Zorunlu **Trafik Sigortası** herhangi bir kaza halinde karşı tarafta oluşabilecek zararları kapsarken **kasko**, kendi aracınızla ilgili hasarları karşılar.

Trafik sigortası ile kasko sigortası arasındaki **farkları gösteren** aşağıdaki bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Kasko sigortası isteğe bağlıdır, trafik sigortası zorunludur
- B. Trafik sigortası sorumluluk sigortasıdır, kasko sigortası mal sigortasıdır
- C. Kasko sigortası zorunlu sigortadır, trafik sigortası isteğe bağlıdır**
- D. Trafik sigortası sigortalının üçüncü şahıslara verdiği zararı, kasko sigortası ise sigortalının zararını karşılar

**YANLIş
CEVAP C**

12.6- Ziya ve Hasar Kavramalrı

Zayi kelime olarak Kaybolma, yitme, Kayıp yok olmuş, elden çıkmış, mahvolmuş, işe yaramayan, yararsız, boş anlamına gelmektedir.

Eşya Taşıma Sözleşmelerinde Yükte Meydana Gelen Zarardan Doğan Sorumluluk:

Ziya ve Hasar

Ziya, bir maldan ekonomik olarak yararlanma imkanının ortadan kalkması durumunu ifade etmektedir. Hasar ise bir malın ekonomik kıymetini azaltan ancak ortadan kaldırmayan zararların tümüdür.

Buna ek olarak bir eşyanın, artık ekonomik olarak fayda getirmeyecek kadar geç teslim edilmesi hali de ziya olarak tanımlanabilmektedir.

"Eşya, taşıma süresini izleyen **yirmi gün içinde teslim edilmezse**, hak sahibi ona **zayi olmuş** gözüyle bakabilir." hükmüyle tanımlanan ziya karinesiyle belirtmektedir.

Ziya karinesinin süre bakımından şartı eşyanın tesliminin tahammül edilmesi beklenemeyecek kadar gecikmiş olmasıdır. Buna göre bu mahiyette bir gecikmenin ziya niteliğini teşkil edebilmesi için cismen yok olmanın sonuçlarını doğurması gerekmektedir.

TTK'nın 874. Maddesi hükmünde **bu süre yurtiçi taşımalarda yirmi gün ve sınır ötesi taşımalarda ise otuz gün olarak belirlenmiştir.**

Ancak Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi (CMR) bu konuda farklı bir süre öngörmektedir. **CMR'ye tabi taşımalarda taşıma süresi sözleşmede kararlaştırılmış ise bu sürenin bitiminden itibaren 30 gün geçtikten sonra malın zayi olduğu kabul edilir. Taşıma süresi sözleşmeyle belirtilmemişse, yükün taşıyıcıya tesliminden itibaren 60 günün geçmesiyle ziya karinesi kullanılabilir hale gelmektedir**

Hasar Kavramı

Bir malın ekonomik kıymetini azaltan zararlar, hasar kavramı ile açıklanmaktadır.

Malın hasara uğraması halinde gönderilen veya gönderen, malı hasarlı haliyle almak durumundadır.

Durum her ne kadar böyle olsa da malın uğradığı zarar ondan elde edilmesi beklenen ekonomik yararı tamamen kaldıracak nitelikteyse artık hasardan değil ziya halinden bahsedilmesi gerekmektedir.

Zararın Miktarının Belirlenmesi

Taraflar arasında "Teslimde Özel Menfaat Şartı" (Special Interest In Delivery) kararlaştırılmamış ise, zarar, yükü teşkil eden eşyanın yüklenmek üzere teslim olunduğu yer ve zamanda ki ekonomik değerinin esas alınmasıyla ve zararın türüne göre tespit edilmektedir.

Zayi kelimesinin tanımı, aşağıdaki seçeneklerden hangisidir?

A. Malın yanması, kaybolması, çalınması, yetkili makamlarca mala el konulması, malın yanlışlıkla alıcıdan başkasına teslim edilmesi halleridir

B. Nakliyecinin taşıdığı malın değerinin azalmasına neden olan her türlü maddi kötüleşmesidir

C. Malın geç teslim edilmesidir

D. Yükümlülüklerin ihlalidir

**DOĞRU
CEVAP A**

12.7- Rücü ve Zaman Aşımı

6098 Sayılı TÜRK BORÇLAR KANUNU

C. Zamanaşımı

I. Kural

MADDE 72- Tazminat istemi, zarar görenin zararı ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten başlayarak iki yılın ve her hâlde fiilin işlendiği tarihten başlayarak on yılın geçmesiyle zamanaşımına uğrar. Ancak, tazminat ceza kanunlarının daha uzun bir zamanaşımı öngördüğü cezayı gerektiren bir fiilden doğmuşsa, bu zamanaşımı uygulanır. Haksız fiil dolayısıyla zarar gören bakımından bir borç doğmuşsa zarar gören, haksız fiilden doğan tazminat istemi zamanaşımına uğramış olsa bile, her zaman bu borcu ifadan kaçınabilir.

II. Rücu isteminde

MADDE 73- Rücu istemi, tazminatın tamamının ödendiği ve birlikte sorumlu kişinin öğrenildiği tarihten başlayarak iki yılın ve her hâlde tazminatın tamamının ödendiği tarihten başlayarak on yılın geçmesiyle zamanaşımına uğrar. Tazminatın ödenmesi kendisinden istenilen kişi, durumu birlikte sorumlu olduğu kişilere bildirmek zorundadır. Aksi takdirde zamanaşımı, bu bildirimün dürüstlük kurallarına göre yapılabileceği tarihte işlemeye başlar.

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları

Motorlu araç kazalarından doğan zararların tazminine ilişkin talepler, zarar görenin, zarar ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten **başlayarak iki yıl ve herhalde, kaza gününden başlayarak on yıl içinde zamanaşımına uğrar.** Dava, cezayı gerektiren bir fiilden doğar ve ceza kanunu bu fiil için daha uzun bir zamanaşımı süresi öngörmüş bulunursa, bu süre tazminat talepleri için de geçerlidir.

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları

Zamanaşımı, tazminat yükümlüsüne karşı kesilirse, sigortacıya karşı da kesilmiş olur. Sigortacı bakımından kesilen zamanaşımı, tazminat yükümlüsü bakımından da kesilmiş sayılır.

Motorlu araç kazalarında tazminat yükümlülerinin birbirlerine karşı rücu hakları, kendi yükümlülüklerini tam olarak yerine getirdikleri ve rücu edilecek kimseyi öğrendikleri günden başlayarak **iki yılda zamanaşımına** uğrar.

Karayolları Trafik Kanununda öngörülen zorunlu mali sorumluluk sigortasından doğan istemler herhalde kaza gününden başlayarak kaç yıl içinde **zaman aşımına** uğrar?

- A. 7
- B. 8
- C. 10**
- D. 5

**DOĞRU
CEVAP C**

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarına göre; motorlu araç kazalarında tazminat yükümlülerinin birbirlerine karşı **rücu hakları**, kendi yükümlülüklerini tam olarak yerine getirdikleri ve rücu edilecek kimseyi **öğrendikleri günden** başlayarak ne kadar sürede **zamanaşımına** uğrar?

- A. 10 yıl
- B. 5 yıl
- C. 2 yıl**
- D. 1 yıl

**DOĞRU
CEVAP C**

"Trafik Garanti fonu nedir?"

Diğer adıyla Güvence Hesabı; zorunlu sigorta kapsamına girmesine rağmen sigortalının belirlenememesi, araca ait sigortanın yapılmamış veya çalınmış araç ile kaza yapılması gibi durumlarda 3 kişilerin mağduriyetini gidermek için oluşturulan bir havuzdur.

Hesaba başvurulabilecek haller

MADDE 9 –

1. Hesaba zorunlu sigortalara ilişkin olarak;

- a) Sigortalının veya sigortayı yaptırmakla sorumlu olanın tespit edilememesi durumunda kişiye gelen bedensel zararlar için,
- b) Rizikonun meydana geldiği tarihte geçerli olan teminat tutarları dâhilinde sigortasını yaptırmamış olanların neden olduğu bedensel zararlar için,
- c) Zorunlu sigorta teminat limitleri ile sigorta poliçesinde belirtilen teminat arasındaki fark kadar ödenecek bedensel tazminat tutarları için,

- ç) Sigorta şirketinin malî bünye zafiyeti nedeniyle sürekli olarak bütün branşlarda ruhsatlarının iptal edilmesi ya da iflası halinde ödemekle yükümlü olduğu maddi ve bedensel zararlar için,
- d) Çalınmış veya gasp edilmiş bir aracın karıştığı kazada, Karayolları Trafik Kanunu uyarınca işletenin sorumlu tutulmadığı hallerde, kişiye gelen bedensel zararlar için başvurulabilir.

(2) Ayrıca Hesaba, Yeşil Kart Sigortası kapsamında Türkiye sınırları içinde meydana gelen zararlardan dolayı Büroca tekemmül ettirilen hasar dosyalarının tazminat ödemesi için Büro tarafından da başvurulabilir.

(3) Hesap, sigorta şirketlerinin birinci fıkranın (ç) bendine istinaden rücu talepleri ile ilgili olarak topluca değerlendirme yapmak suretiyle bu şirketlerle hesap kapatmaya ve hesabın kapatılmasına yönelik anlaşmalar yapmaya yetkilidir. Bu takdirde, hangi sigortalılar için ödeme yapıldığı, sigortalı adı ve soyadı, poliçe numarası, hasar tutarı, hangi şirketten rücu edildiği bir liste halinde tutulur. Bu durumda, rücu eden şirketçe, listede yer alan sigortalılara rücu çerçevesinde yapılmış olan icrai ve yasal takipler derhal kaldırılır.

Zorunlu mali sorumluluk sigortası yaptırmadan trafiğe çıkan motorlu aracın, **kişilere verdiği zararlar** nereden karşılanır?

- A. Kasko sigortasından
- B. Mali sorumluluk sigortasından
- C. Kaza sigortasından
- D. Garanti fonundan**

**DOĞRU
CEVAP D**

Güvence Hesabına aşağıdaki durumlardan hangisi için **başvurulamaz?**

A. Çalınmış veya gasp edilmiş bir aracın karıştığı kazada, Karayolları Trafik Kanunu uyarınca işletenin sorumlu tutulmadığı hallerde, kişiye gelen manevi zararlar için

B. Sigortalının tespit edilememesi durumunda kişiye gelen bedensel zararlar için

C. Yeşil Kart Sigortası uygulamaları için faaliyet gösteren Türkiye Motorlu Taşıt Bürosunca yapılacak ödemeler için başvurulur

D. Sigorta şirketinin mali bünye zafiyeti nedeniyle sürekli olarak bütün branşlarda ruhsatlarının iptal edilmesi ya da iflası halinde ödemekle yükümlü olduğu maddi ve bedensel zararlar için

**DOĞRU
CEVAP A**

12.8- Emtia Sigortaları Yeşil Kart ve CMR Sigortası

Emtia Nakliyat Sigortası Nedir?

Nakliyat Sigortası; kara, deniz, hava ve demir yoluyla bir yerden diğer bir yere taşınmakta olan her türlü yükün, taşınmaları sırasında karşılaşılabilecekleri tehlikelerden kaynaklanan hasarlara karşı, Genel ve Özel Şartlar ile belirlenmiş sınırlar çerçevesinde teminat sağlamaktadır.

Taşıyıcı Sorumluluk Sigortaları

Yurtiçi karayolu taşımaları sırasında, taşınan malın taşıma esnasında başına gelebilecek zarar ve ziyan sebebi ile, taşıyıcının hukuki sorumluluklarını teminat altına alan sigorta ürünleri bu başlık altında sağlanabilmektedir.

Nakliyat Sigortası Nedir?

Nakliyat Sigortası; Ticari değeri olan mal ve kıymetlerin , bir nakil vasıtası aracılığıyla nakledilmesi esnasında, meydana gelebilecek kayıp ve hasarları teminat altına alan bir sigorta türüdür. Teminat, nakledilmek üzere malların nakliyeciyeye teslimi veya araca yüklenmesi ile başlar, nakil sonrası alınan malları teslim alması ile biter. Yurtdışı taşıma sigortası durumunda ise alıcı malları teslim almamış ise havayolu taşımalarında 30 gün; deniz ve karayolu taşımalarında 60 gün gümrük depolarında beklemesi teminat kapsamında olur.

Nakliyat Sigortası Nedir?

Nakliye sigortası 4 türe ayrılır;

- Emtia nakliyatı sigortaları
- Kıymet nakliyatı sigortaları,
- Tekne sigortaları,
- Sorumluluk sigortaları.

Emtia Sigortası Nedir?

Emtia Sigortası, herhangi bir yükün, onu taşımaya uygun karayolu, havayolu, denizyolu ve demiryolu nakil vasıtalarıyla bir yerden bir yere taşınması esnasında uğrayabileceği hasar ve kayıpları poliçede belirlenmiş Nakliyat Sigortası Genel Şartlar ve Özel Şartlar kapsamında güvence altına alan sigorta türüdür.

Emtia sigortalarında 3 ana teminat çeşidi vardır;

- Tam Ziya
- Dar Teminat
- Geniş Teminat

Sorumluluk Sigortaları

Taşıyıcı Sorumluluk Sigortaları

Yurtiçi karayolu taşımaları sırasında, taşınan malın taşıma esnasında başına gelebilecek zarar ve ziyan sebebi ile, taşıyıcının hukuki sorumluluklarını teminat altına alan sigorta ürünleri bu başlık altında sağlanabilmektedir.

Emtia Nakliyat Sigortası Nedir?

Nakliyat Sigortasının Teminatı Dışında Kalan Durumlar

Emtia nakliyat sigortasında, sigortalının kasti hareketlerinden meydana gelen zararlar, olağan akma, fire, aşınma veya yıpranmadan kaynaklanan hasarlar, malların kendi kusuru veya ambalaj yetersizliğinden kaynaklanan hasarlar karşılanmamaktadır.

Savaş, grev, kargaşalık ve halk hareketleri gibi rizikolar ayrıca sigorta edilebilmektedir.

Emtia nakliyat sigortasında sigortalı, tedbirli davranmak ve naklettirdiği malların korunması için kendine düşen önlemleri almakla yükümlüdür. Ayrıca, taşınacak mallarla ilgili olarak sigortacıya verilecek bilgilerin taşıma belgelerindeki bilgilerden farklı olmaması gerekir.

Nakliye sigortaları, aŖağıdaki hangi durumda hasarı karŖılar?

- A. Kasti hareket
- B. Ambalaj yetersizliğı
- C. Kaza sonucu malların zarar görmesi**
- D. Ambalaj fazlalığı

**DOĞRU
CEVAP C**

Aşağıda verilen seçeneklerden hangisi **emtia nakliyat sigortasının** teminatı kapsamı **dışında** kalır?

- A. Yetersiz ve uygunsuz ambalaj**
- B. Yangın, infilak
- C. Geminin batması
- D. Nakil aracının devrilmesi

**DOĞRU
CEVAP A**

Yeşil Kart Sigortası Nedir?

Trafik Sigortası Karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası ya da kısaca trafik sigortası, otomobil, kamyon, motosiklet ve diğer kara yolu taşıtları için sigortadır. Trafik sigortasının amacı herhangi bir kaza durumunda "karşı tarafın" malına veya canına verilen hasarı -kabahat oranına bağlı olarak- kısmen veya tamamen karşılar.

Trafik Sigortası bir sorumluluk sigortasıdır ve kara yolunda seyreden araçların üçüncü şahıslara vereceği maddi ve bedeni zararları karşılar.

Yeşil Kart Sigortası Nedir?

Yeşil kart sigortası Yeşil Kart sistemine üye olan ülkelerde geçerli olan motorlu araç sigortasıdır. Yani bir anlamda trafik sigortasına ek olarak Türkiye dışındaki ülkelerde de karşı tarafın zararlarını ödeyen bir sigorta türüdür.

Karayollarını kullanan motorlu araçların karşı tarafa verdikleri hasarı güvence altına almak için sigorta poliçelerinin uluslararası geçerliliğinin olması gerekir. Yeşil Kart da uluslararası geçerliliği olan bir sigorta sistemidir.

Yeşil Kart Sigortası Nedir?

Ülkemizde ilk olarak 1 Ocak 1953 tarihinde başlayan Yeşil Kart Sistemi'nin (**Uluslararası Motorlu Taşıt Sigortası**) amacı, araç kullanıcılarınınin seyahat ettikleri ülkelerde karşılaştıkları muhtemel zararlara karşı önlem almaktır.

Yeşil Kart Sigortası Nedir?

Yeşil Kart Uygulamasında trafik kazaları hangi ülkede yaşanırsa yaşansın karşı tarafa verilen zarar karşılanır. Üstelik Yeşil Kart sahibi sürücüler, seyahat edecekleri her ülke için tekrar araç sigortası yaptırmak zorunda değildir.

Yeşil Kart sigortasına sahip araçların karıştıkları kazaların neden olduğu hasarlar, ilgili ülkenin yasaları çerçevesinde ödenir.

Trafik sigortasına ek olarak Türkiye dışındaki Motorlu Taşıtlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasına ilişkin **Avrupa Sözleşmesine** taraf ülkelerde de sigortalının hukuki sorumluluğunu teminat altına alan sigorta türüne ne denir?

- A. Hayat sigortası
- B. Yeşil kart sigortası**
- C. Müşterek sigorta
- D. CMR sigortası

**DOĞRU
CEVAP B**

Aşağıda verilen seçeneklerden hangisinde, **yeşil kart sigortasının** tanımı yapılmıştır?

- A. Kasko sorumluluk sigortasının yurt dışında geçerli olan şeklidir
- B. Zorunlu mali sorumluluk (trafik) sigortasının yurt dışında geçerli olan şeklidir**
- C. Yangın sigortasının yurt dışında geçerli olan şeklidir
- D. Taşıyıcı mali sorumluluk sigortasının yurt dışında geçerli olan şeklidir

**DOĞRU
CEVAP B**

Yeşil Kart Sigortasının türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Bireysel Emeklilik Sistemi
- B. Sorumluluk Sigortası**
- C. Hayat Sigortası
- D. Can Sigortası

**DOĞRU
CEVAP B**

Yeşil Kart Sigortasına **taraf bir ülkede kazanın gerçekleşmesi halinde** hangi ülkenin mevzuatı kapsamında sigorta teminatı sunulmaktadır?

- A. Aracın yapıldığı ülkenin
- B. Aracın gelmiş olduğu ülkenin
- C. Aracı kullanan kişinin uyruğu olduğu ülkenin
- D. Trafik kazasının gerçekleştiği ülkenin**

**DOĞRU
CEVAP D**

Aracı Türkiye'den yeşil kart sigortası yaptıırıp Danimarka'ya gitmek üzere yola çıkmıştır. İlk molasını Bulgaristan'da verip yola devam etmiştir. Daha sonra akrabalarını ziyaret etmek için gittiği **Almanya'da** kaza yapmıştır. Bu olayda teminat limitleri hangi ülke mevzuatı kapsamında değerlendirilir?

- A. Bulgaristan
- B. Almanya**
- C. Danimarka
- D. Türkiye

**DOĞRU
CEVAP B**

12.09- CMR Konvansiyonu

Malların karayolu ile uluslararası nakliyatına ilişkin kurallar, “Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi (CMR) ” ile düzenlenmiştir, CMR sözleşmesinin esas amacı; karayolu ile eşya taşımacılığı ve ilgili taraflar arasındaki ilişkiyi, bu ilişkiler çerçevesinde ortaya çıkabilecek hak ve sorumlulukları tanımlamaktadır.

Malların kara yolu ile **uluslararası nakliyatına ilişkin kuralları** hangi sözleşme düzenlemiştir?

- A. CMR**
- B. ATR
- C. ADR
- D. UBAK

**DOĞRU
CEVAP A**

Aşağıdakilerden hangisi CMR kapsamında taşımada kullanılacak araçlardan birisi değildir?

- A. Römork
- B. Gemi**
- C. Motorlu araç
- D. Yarı römork

**YANLIŞ
CEVAP B**

CMR Sözleşmesi; 19 Mayıs 1956 Tarihinde yirmi bir Avrupa ülkesi tarafından Cenevre'de imzalanmış ve yürürlüğe girdikten kısa bir süre içinde hemen hemen tüm Avrupa ülkelerince imzalanıp benimsenmiştir. Ülkemizin CMR Sözleşmesine katılımı ise ancak 7 Aralık 1993 Tarihinde gerçekleşmiştir. Günümüzde, CMR Sözleşmesine taraf olan ülkelerin sayısı 42' ye yükselmiştir.

Uygulama Alanı

Madde 1 :

1. Bu Sözleşme, Sözleşmede belirtildiği gibi yükleme yeri ve teslim için belirlenen yerin en az biri akit ülke olan iki ayrı ülkede olması halinde, tarafların ikametgahı ve milliyetine bakılmaksızın ücret karşılığında yüklerin taşıt ile karadan taşınmasına ait her mukaveleye uygulanacaktır.

4. CMR Sözleşmesi,

- Uluslararası posta anlaşmalarına göre yapılan taşımalar
- Ev eşyası taşımalarında
- Cenaze taşımalarında uygulanmaz.
- Taşımanın başlayabilmesi ve sonuçlandırılabilmesi için muhakkak Taşıma Anlaşması, Sevk Mektubu Taşıma Senedi, Hamule Senedi yapılıp Sevk Mektubu tanzimi ile teyit edilmelidir.

Aşağıdakilerden hangisi CMR' nin kapsamı dışında olan hallerden değildir?

A. Tekstil eşyası taşımaları

B. Cenaze taşımaları

C. Ev eşyası taşımaları

D. Milletlerarası posta anlaşmaları gereğince yapılan taşımalar

**YANLIŞ
CEVAP A**

Aşağıdakilerden hangisi **CMR ve CMR Sigortası** için gerekli şartlardan **değildir?**

- A. Eşya taşıma sözleşmesinden kaynaklanan bir borç alacak ilişkisi olması
- B. Taşımanın karayolu ile yapılması
- C. Yükleme ve teslim yerinin en az biri sözleşmeye taraf olan iki ayrı ülke olması
- D. Taşınan şeyin ev eşyası olması**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Taşımacınının Sorumlu Olduğu Kişiler

Madde 3 :

Bu Sözleşmenin uygulanması bakımından taşımacı, çalıştırdığı kişilerin ve taşımanın yapılması için hizmetlerinden yararlandığı diğer kimselerin görevleri sırasında hareket ve ihmallerinden sanki bu hareket ve ihmalleri kendisi yapmış gibi sorumlu olacaktır.

Taşıma Mukavelesinin Akdedilmesi Ve Uygulanması

Madde 4 :

Taşıma mukavelesi bir sevk mektubunun düzenlenmesi ile gerçekleştirilir. Bu mektubun yokluğu usule aykırı oluşu veya kaybolması, bu Sözleşme hükümlerine tabi olacak olan taşıma mukavelesinin varlığı ve geçerliliğini etkilemez.

Madde 5 :

1. Sevk mektubu **üç nüsha halinde** düzenlenerek gönderici ve taşımacı tarafından imzalanır. Sevk mektubunun düzenlendiği ülkedeki yasaları izin verdiği takdirde, bu imzalar matbaada basılabilir veya onların yerine gönderici ve taşımacınının mühürleri kullanılabilir. **Birinci suret göndericiye verilir. İkinci yükle beraber gider. Üçüncüsü ise taşımacı tarafından saklanır.**

2. Taşınacak yüklerin başka taşıtlara yüklenmesi gerektiği, bunların ayrı çeşit yükler olduğu veya ayrı partilere bölünmesi durumunda gönderici veya taşımacı her çeşit ve parti yük için ayrı bir sevk mektubu isteme hakkına sahiptir.

Madde 6 :

1. Sevk mektubu Şu bilgileri içerecektir:

- a) Sevk mektubu tarihi ve düzenleme yeri,
- b) Göndericinin adı ve adresi,
- c) Taşımacının isim ve adresi,
- d) Yükün yükleme yeri, tarihi ve teslim için belirlenen yer,
- e) Yükün gönderildiği kişinin isim ve adresi,
- f) Yükün özelliğinin tarifi, ambalaj Şekli ve tehlikeli yükler söz konusu olduğunda bunların herkesÇe anlaşılacak Şekilde tarifi,
- Đ) Kaç para olduğu ve bunların özel marka ve sayıları,
- h) Yükün brüt ağırlığı veya başka bir Şekilde ifade edilmiş ise miktarı, ı) Taşıma cretleri (Taşıma bedeli, ek giderler, gümrük resimleri ve mukavelenin aktinden teslimine kadar yapılan diğer demeler)
- j) Gümrük ve diğer formaliteler için gerekli talimatlar,
- k) Aksine olabilecek herhangi bir hükme bakılmaksızın, taşımanın bu Sözleşme hükümlerine tabi olduğunu bildirir not.

Ticari araç sürücüsü yüklediği yük ile ilgili olarak düzenlenen sevk mektubunda, **iş öncesini** aşağıdakilerden hangisinin yer aldığını **kontrol eder?**

- A. Yükün özelliğinin tarifi, ambalaj şekli ve tehlikeli yükler söz konusu olduğunda bunların herkesçe anlaşılacak şekilde tarifi
- B. Taşıma ücretleri (taşıma bedeli, ek giderler, gümrük resimleri ve mukavelenin akdinden teslimine kadar yapılan ödemeler)
- C. Aksine olabilecek herhangi bir hükme bakılmaksızın taşımanın bu taşıma sözleşme hükümlerine tabi olduğunu bildirir not

D. Hepsi

**DOĞRU
CEVAP D**

Ticari araç sürücüsü yüklediği yük ile ilgili olarak düzenlenen sevk mektubunda aşağıdakilerden hangisini kontrol etmesi **gerekmez?**

A. Taşınan yükün son kullanma tarihini

B. Aksine olabilecek herhangi bir hükme bakılmaksızın taşımanın bu taşıma sözleşme hükümlerine tabi olduğunu bildirir notu

C. Taşıma ücretleri

D. Yükün özelliğinin tarifi, ambalaj şekli ve tehlikeli yükler söz konusu olduğunda bunların herkesçe anlaşılacak şekilde tarifini

**YANLIş
CEVAP A**

2. Gerekli durumlarda sevk mektubu şu bilgileri de ayrıca içerecektir:

- a) Aktarmaya izin verilmediğini belirten not,
- b) Göndericinin ödemeyi kabul ettiği ödemeler,
- c) Yükün tesliminde yapılacak ödentilerin miktarı,
- d) Yük değerinin beyanı ve tesliminde özel faizi temsil eden miktar,
- e) Yükün sigorta edilmesine dair göndericinin alıcıya vereceği direktif,
- f) Taşımanın tamamlanması için anlaşmaya varılmış zaman süresi,
- ğ) Taşımacıya verilen belgelerin listesi.

3. Taraflar, yarar gördükleri diğer hususları da sevk mektubuna yazabilirler.

Madde 7 :

1. Gönderici, aşağıdaki hususların hatalı veya yetersiz oluşundan uğrayacağı zarar, hasar ve yaptığı ödemelerden sorumludur.

a) Madde 6 paragraf 1; b), d), e), f), ğ), j) de belirtilen hususlar,

b) Madde 6 paragraf 2 de belirtilen hususlar,

c) Sevk mektubunun düzenlenmesini sağlamak veya daha başka hususların içine yazılması amacıyla göndericinin vereceği her türlü diğer hususlar ve talimatlar.

2. Göndericinin talebi üzerine taşımacı bu maddenin 1 inci paragrafındaki hususları sevk mektubuna yazarsa, aksi kanıtlanmadıkça bunu gönderici adına yapmış sayılacaktır.

3. Sevk mektubu madde 6 paragraf 1 k da belirtilen beyanı içermez ise taşımacı bu ihmâl yüzünden malın kullanma hakkına sahip kişinin bu ihmâlden dolayı uğradığı zarar hasar ve yapıldığı ödemelerden sorumlu olacaktır.

Madde 8 :

1. Yükü teslim aldığı sırada taşımacı şunları kontrol edecektir:

- a) Parça sayısı ve bunların üzerindeki marka ve numaralar bakımından sevk mektubundaki beyanların doğruluğu,
- b) Yükün ve bunların ambalajının görünürdeki durumu.

2. Taşımacı bu maddenin 1 inci paragrafında belirtilen beyanları kontrol etmek için gerekli makul araçlardan yoksun ise, sevk mektubuna çekincesini gerekçesi ile birlikte yazacaktır. Aynı şekilde yükün ve ambalajların görünürdeki durumu ile ilgili yazacağı çekincenin gerekçelerini de belirtecektir. Çekinceler, gönderici sevk mektubunda bu çekincelere bağlı kalacağını açıkça kabul etmiş olmadıkça göndericiyi bağlayıcı olmayacaktır.

3. Gönderici, yükün brüt ağırlığını veya bunların başka türlü ifade edilmiş miktarlarını, kontrol etmesini taşımacıdan isteme hakkına sahiptir. Ayrıca parçaların kontrol edilmesini de isteyebilir. Taşımacı kontrol giderlerini isteme hakkına sahiptir. Kontrollerin sonuçları sevk mektubuna yazılır.

- I. İhracatta mallar taşıta yüklendiğinde düzenlenen bir belgedir.
II. Gönderen, mal ve alıcı hakkında ayrıntılı bilgileri içeren belgedir.
III. Alıcı, mallar kendisine ulaştığında belgeyi imzalar ve işlemin yapıldığı kanıtlanır.

Yukarıda açıklanan **belge türü** aşağıdakilerden hangisidir?

- A. İrsaliyeli fatura
B. Fatura
C. Sevk Mektubu
D. Sevk irsaliyesi

DOĞRU
CEVAP C

CMR sözleşmesi kapsamında taşımacının yükü teslim aldığı sırada **kontrol yükümlülüğü** ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Taşımacı, ambalajın görünürdeki durumu bakımından sevk mektubundaki beyanların doğruluğunu kontrol etmekle yükümlüdür
- B. Taşımacı, göndericinin yükün brüt ağırlığını kontrol etmesini istemesi halinde kontrol giderlerini isteme hakkına sahip değildir**
- C. Taşımacı, yükün görünürdeki durumu bakımından sevk mektubundaki beyanların doğruluğunu kontrol etmekle yükümlüdür
- D. Taşımacı, parça sayısı bakımından sevk mektubundaki beyanların doğruluğunu kontrol etmekle yükümlüdür

**YANLIŞ
CEVAP B**

Madde 9 :

1. Sevk mektubu, taşıma mukavelesinin akdine, mukavelenin koşullarına ve yüklerin taşımacı tarafından kabulüne, **karine teşkil eder.**
2. Sevk mektubunda, taşımacı tarafından beyan edilmiş çekince yok ise aksi kanıtlanmadıkça tesellümde yükün ve ambalajların iyi durumda olduğu, sayılarının, marka ve numaralarının sevk mektubunda yazılı olanlara uyduğu varsayılır.

Madde 10 :

Gönderici, kişilere malzemeye ve diğer yüklere gelecek zarar ziyan ve hasardan, yükün kusurlu olarak ambalajlanmasından kaynaklanan masraflardan taşımacıya karşı sorumludur. Ancak, yükün kabulünde kusur açık seçik ise ve taşımacı tarafından biliniyor ise bu hususta bir çekince beyanında bulunmamış ise bu hüküm geçersizdir.

Madde 11 :

1. Malların tesliminden önce tamamlanması gereken gümrük ve diğer formalitelerin yerine getirilmesi için, gönderici, lüzumlu belgeleri sevk mektubuna ilâştirecek yahut da taşımacıya verecek ve talep ettiği diğer bilgileri kendisine sağlayacaktır.

2. Taşımacı bu belgelerle verilen bilgilerin doğruluğunu ve yeterliliğini incelemek zorunda değildir. **Gönderici bu gibi belgelerin bulunmaması, yetersiz olması, veya usule aykırı oluşundan doğacak zarar, ziyan ve hasardan, taşımacıya karşı sorumludur.** Ancak, taşımacının hatası veya ihmali görölen durumlar bu hüküm dışındadır.

3. Sevk mektubunda belirtilen bu mektuba ekli veya kendilerine verilen belgelerin kaybindan veya hatalı kullanılmasından doğacak sonuçlardan taşımacı, komisyoncu gibi aynı derecede sorumludur. Ancak, taşımacının ödeyeceği tazminat yükün kaybolması halinde ödenecek tazminatı geçemez.

Gümrük ve diğer formaliteler için gerekli talimatlarla ilgili **eksik ve hatalı bilgiden** sorumlu aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Acente sorumludur
- B. Gönderici sorumludur**
- C. Alıcı sorumludur
- D. Gümrük komisyoncusu sorumludur

**DOĞRU
CEVAP B**

Taşımacının Sorumluluğu

Madde 17 :

1. Taşımacı, yükü teslim aldığı andan, teslim edinceye kadar, bunların kısmen veya tamamen kaybindan ve doğacak hasardan sorumludur.

2. Eğer kayıp, hasar veya gecikme istek sahibinin hatası veya ihmalden, taşımacının hatasından değil de, istek sahibinin verdiği talimattan, yüke has bir kusurdan yahut da taşımacının önlenmesine olanak bulunmayan durumlardan ileri gelmiş ise, taşımacı sorumlu tutulamaz.

3. Taşımacı taşımayı yapmak için kullandığı kusurlu taşıtları, bu taşıtı kiraladığı kişinin veya vekilinin yahut çalışanlarının hata ve veya ihmallerinden dolayı sorumludur.

4. Madde 18 paragraf 2 ila 5'e uygun olmak üzere kayıp veya hasar durumları aşağıda belirtilen koşullardan bir veya bir kaçının doğal sonucu olan özel risklerden doğmuş ise, **taşımacı sorumlu tutulamaz.**

a) Kullanılmasında anlaşmaya varılmış ve sevk mektubunda açıkça belirtilmiş olduğu üzere, madeni levha ile kaplanmamış açık taşıtlar kullanılması,

b) Ambalajlanmadıkları veya kötü ambalajlandıkları zaman, özellikleri gereği fire veren veya hasara uğrayan malların ambalajlanmaması veya hatalı ambalajlanmış olması,

c) Yükün gönderici, alıcı veya bunlar adına hareket eden kişiler tarafından alınması, taşınması, yüklenmesi, yığılması veya boşaltılması,

d) Özellikle kırılma, paslanma, çürüme, kuruma, normal fire yahut da güve ve haşerattan kısmen veya tamamen zarar görebilecek malların özelliği,

e) Sandık veya paketlerin üzerindeki marka veya numaraların yetersiz veya hatalı oluşu,

f) Canlı hayvan nakli,

5. Kayıp, hasar ve gecikmeye neden olan faktörlerden bazıları bakımından bu maddeye göre sorumlu olduğu faktörlerin kayıp, hasar ve gecikmeye yaptıkları katkı oranında sorumlu olacaktır.

Aşağıdakilerden hangisi taşıma sonrasında yapılması gereken işlemlerden **değildir**?

- A. Sigortası olmayan zarar görmüş eşyaların iadesinin alınması
- B. Eşyanın müşteriye zarar görmeden tam ve eksiksiz olarak teslim edilmesi
- C. Taşıma esnasında olabilecek her türlü duruma karşı eşyanın sigortalanması
- D. Taşıma esnasında zarar gören eşyaların zararının alıcıya yansıtılması**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Madde 18 :

1. Kayıp hasar ve gecikmenin madde 17 paragraf 2 de öngörülen nedenlerden birinden doğduğunu **kanıtlamak taşımacıya aittir.**
2. Taşımacı, durumun koşulları bakımından kayıp veya hasarın Madde 17 paragraf 4 de öngörülen özel risklerin bir veya daha fazlasına atfedilebildiğini belirlendiğinde, bunların bu nedenlerden ileri geldiği kabul edilir. Hak iddia eden kimse, kayıp veya zararın bu risklere kısmen veya tamamen bağlı olmadığını kanıtlamak hakkına sahiptir.
3. Anormal bir noksanlık veya sandık yahut paketlerde bir kaybolma olduğunda, kayıp veya hasarın Madde 17 paragraf 4 (a) da belirtilen durumlardan ileri geldiği varsayımına dayanan hüküm uygulanmaz.

4. Eğer taşıma malın sıcağa, soğuğa, ısı derecesindeki değişmelere ve rutubete karşı koruyacak şekilde donatılmış taşıtlarla yapılıyorsa, taşımacı Madde 17 paragraf 4 (d) deki avantajdan faydalanmayı talep edemez. Ancak, bu tür donanım seçilmesi ve kullanılması ile ilgili olarak kendisine düşen önlemleri aldığını ve verilen özel talimata uyduğunu kanıtlarsa böyle bir istemde bulunabilir.

5. Taşımacı kendisine düşen bütün önlemleri aldığını ve verilen özel talimata uyduğunu kanıtladıkça Madde 17 paragraf 4 (f) deki avantajdan yararlanmayı isteyemez.

Madde 19 :

Yük kararlaştırılan zaman limiti içinde teslim edilmemiş ise veya kararlaştırılmış zaman limiti olmadığı hallerde, taşımanın normal süresi ve özellikle parçalı yüklerde tüm yükü bir araya getirmek için gerekli zaman, gayretli bir taşımacıya gerekli zamanı geçiyor ise **teslimde gecikme** var demektir.

Sınır kapılarındaki yoğunluktan dolayı **teslimatta gecikecek** olan sürücü aşağıdakilerden hangisini yapmalıdır?

- A. Yük sınırda uygun bir yere bırakılmalıdır
- B. Teslimat gerçekleştirilmeden geri dönmelidir
- C. Şoförün dinlenme sürelerinde kısıtlamaya gidilir
- D. Müşteriyle iletişime geçerek geç kalınacağı ile ilgili bilgi vermelidir**

**DOĞRU
CEVAP D**

Madde 20 :

1. Kararlaştırılan zaman limitinin sonra ermesini izleyen **30 gün içinde** veya kararlaştırılan zaman limiti yoksa, taşımacının yükü almasından sonra **60 gün** içinde yükün teslim edilmemiş olması, bunların kaybolduğuna kesin kanıt oluşturup ve bunun üzerine hak sahibi **yükü kaybolmuş varsayacaktır.**

2. Kaybolan eşya karşılığında tazminatını aldıktan sonra hak sahibi yazı ile başvurarak, tazminatın ödenmesini takip eden yıl içinde mallar bulunduğu takdirde kendisine bilgi verilmesini isteyebilir. Bu başvurunun alındığı kendisine yazı ile bildirilir.

3. Hak sahibi, kendisine bilgi verilmesini takiben **30 gün içinde**, sevk mektubunda gösterilen ücretleri ödemesi ve ayrıca tazminatı geri ödemesi karşılığında malın kendisine teslim edilmesini isteyebilir. Fakat madde 23 ve uygulanabildiği takdirde madde 26 da belirtilen teslimattaki gecikmeler için tazminat isteme hakkı saklıdır.

4. Paragraf 3 de öngörülen **30 gün içinde** 2 inci paragrafta belirtilen isteğin yapılmaması veya talimatın verilmemesi halinde yahut da tazminatın ödenmesinden sonra mal bir yıldan fazla zaman geçmeden bulunmadığı takdirde taşımacı bunları buldukları ülke yasalarına göre kullanır.

Madde 23:

1. Bu Sözleşmenin hükümleri gereğince bir taşıyıcı, yükün kısmen veya tamamen kaybından dolayı tazminat ödemekle sorumlu tutulduğundan, bu tazminat yükün taşınmak üzere kabul edildiği yer ve zamandaki kıymetine göre hesaplanır.

2. Malın kıymeti, ticaret borsası fiyatına göre saptanır. Eğer böyle bir fiyat yoksa, geçerli piyasa fiyatlarına göre bir tespit yapılır. Eğer ne ticaret borsası fiyatı ne de geçerli piyasa fiyatı mevcutsa tespit, aynı cins ve kalitedeki malların normal kıymetine göre yapılır.

3. Bununla beraber, tazminat, eksik brüt ağırlığın kilogramı başına **8.33 hesap birimini** aşmayacaktır.

4. Yükün taşınması dolayısıyla ödenen taşıma creti, gümrük resimleri ve diğer ödemelerde, malın tamamen kaybedilmesi halinde tamamen ödenir. Kısmen kaybolma halinde ise karşılaşılan zarar oranında ödeme yapılır. Bunlar dışında başka tazminat ödenmez.

5. Gecikme halinde, hak sahibi zarar ve ziyanın bundan ileri geldiğini kanıtlarsa, taşımacı bu zarar ve ziyan için taşıma ücretini geçmemek üzere tazminat öder.

Madde 24 :

Gönderici anlaşmaya varılacak belirli bir ücret karşılığında, sevk mektubunda madde 23. paragraf 3 te belirtilen sınırı geçen bir değer beyan edebilir. Bu takdirde, beyan edilen değer bu sınırın yerine geçer.

CMR Sigortaları Nedir?

CMR Sigortası; uluslararası karayolu taşımacılığı yapan nakliyat firmalarının, taşımayı taahhüt ettikleri mallara gelebilecek zararlar nedeniyle oluşacak hukuki sorumluluklarını CMR Konvansiyonu hükümleri gereğince poliçede belirlenen şartlar ve limitler dâhilinde teminat altına alan bir **Sorumluluk** sigortasıdır. Bu sigorta, taşıyıcı firmanın **CMR Konvansiyonu** hükümlerine göre kusurlu bulunduğu durumları güvence altına alır.

CMR Sigortaları Nedir?

Uluslararası karayolu nakliyecileri, istihdam ettikleri kişilerin ve taşımanın yapılması için hizmetinden yararlandıkları aracılardan görevlerini yerine getirirken işledikleri kusurlardan sorumludurlar. Taşıyıcının malları taşımak üzere teslim aldığı anda başlayan bu sorumluluk, varış yerinde bulunan alıcıya malların teslim edilmesi ile sona erer.

CMR Sigortaları Nedir?

CMR Sigortası taşınan malın sigortası olmayıp, sadece taşıyıcının CMR Konvansiyonu'na göre kusurlu olduğu durumlarda, konvansiyonun belirlemiş olduğu sorumluluk sınırları çerçevesinde sorumluluğu teminat altına alır.

Taşınan malın sigortası olmayıp **taşıyıcılarının ve aracı kurumların sigortası olan** ve taşınmak üzere teslim anından alıcıya teslime kadar geçerliliği bulunan sigorta hangisidir?

- A. Kıymet nakliyat sigortası
- B. CMR sigortası**
- C. Mesleki sorumluluk sigortası
- D. Emtea nakliyat sigortası

**DOĞRU
CEVAP B**

CMR sigortası teminat altına alınmış olan taşıyıcının sorumluluğu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

A. CMR sigortası kapsamında taşıyıcının eşya ile birlikte yolcu taşınması durumunda yolculara gelebilecek zararlardan doğan sorumluluğu da teminat altındadır

B. CMR sözleşmesinde taşıyıcının sorumluluğu açısından sınırlı sorumluluk ilkesi geçerlidir

C. CMR sözleşmesi kapsamında taşıyıcı, kasten zarara sebep olması durumunda sınırlı sorumluluk ilkesinden yararlanamaz

D. Taşıyıcı, yükü teslim aldığı andan, teslim edinceye kadar, bunların kısmen veya tamamen kaybından ve doğacak hasardan sorumludur

**YANLIş
CEVAP A**

CMR Sigortaları Nedir?

CMR Sigortasında, taşıyıcının mal sahibine ve üçüncü şahıslara karşı olan sorumluluğu oldukça geniştir. **Malların teslimi sırasında herhangi bir hasar olmasa dahi teslimden sonra meydana gelecek hasarlardan taşıyıcı sorumlu tutulur.** Bu sigortaya sahip olan **taşıyıcıların sorumluluğu** ise sigortacı firma tarafından üstlenir.

CMR Sigortası, sigortalının kendi taşıma senetleri ve araçları ile yaptığı taşımalarla birlikte, kendi hamule senetleri ve başka nakliye firmaları vasıtasıyla ya da bu firmalardan kiraladığı araçlarla yaptıkları taşımaları da teminat kapsamına almaktadır

CMR Sigortaları Nedir?

CMR Sigortasında esas alınan unsurlar:

- Taşıma karayolu ile gerçekleştirilmelidir.(araçtan inmediği sürece deniz, tren gibi taşıma araçlarıyla bölünebilir.
- CMR'ye taraf en az bir ülkenin yer aldığı uluslararası bir taşıma olmalıdır.
- Taşınan mal bir eşya olmalıdır. (canlı hayvan nakli de yapılabilir.)
- Taşıma sözleşmesinden kaynaklanan bir borç-alacak ilişkisi bulunmalıdır.

Karayoluyla uluslararası taşımacılığında taşıyıcının sorumluluğu CMR Konvansiyonunun 17. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre taşıyıcı, eşyayı teslim aldığı andan teslim edinceye kadar eşyanın uğramış olduğu kısmen veya tamamen ziyandan ve hasarından, teslimdeki gecikmeden sorumludur.

Yine taşıyıcı, taşımayı gerçekleştirirken kullandığı taşıtlardaki elverişsizlikten, taşıtı kiraladığı kişinin veya temsilcinin ya da çalıştırdığı kişilerin hukuka aykırı davranışlarından yahut ihmallerinden dolayı sorumluluktan kurtulamaz.

CMR sigortası kapsamında teminat altına alınan taşımacının sorumluluğu ile ilgili olarak hangisi yanlıştır?

A. Eşyayı teslim aldığı andan teslim edinceye kadar eşyanın uğramış olduğu kısmen veya tamamen ziyanından ve hasarından, teslimdeki gecikmeden sorumludur

B. Zararın eşyaya has bir kusurdan kaynaklanmış olması durumunda taşımacı sorumlu tutulamaz

C. Taşımayı gerçekleştirirken kullandığı taşıtlardaki elverişsizlikten, taşıtı kiraladığı kişinin veya temsilcinin ya da çalıştırdığı kişilerin hukuka aykırı davranışlarından yahut ihmallerinden dolayı taşımacı sorumlu tutulamaz

D. Ziya, hasar ve gecikme, talep sahibinin hatası veya ihmalden ileri gelmişse taşımacı sorumlu tutulamaz

**YANLIŞ
CEVAP C**

CMR konvansiyonunun en önemli özelliği taşımacının ödeyeceği tazminatı limitlemiş olmasıdır. Konvansiyon uyarınca taşımacının ödeyeceği tazminat kilogram başına **8.33 SDR** ile sınırlıdır. Bu özelliğiyle örnek olarak TÜRK TİCÂRET HUKUKUNDAN (TTK) tamamen ayrılır. (TTK her şartta sınırsız tazminat ödemesini öngörür.)

Aşağıdakilerden hangisi **CMR sigortası** ile ilgili **yanlış** bir bilgidir?

A. Tarafların sözleşmeye aykırı hareketleri neticesinde zararın ortaya çıkmasından önce, bu zarara ilişkin ilgisine karşı tazminat yükümlülüğünü ortadan kaldıran kayıtlara sorumsuzluk kayıtları denir

B. Hasar durumunda tazminat ödemesi gönderilen malin tamamı hasara uğramış ise, tamamı kaybolduğundan ödenmesi gereken miktar, gönderilen yükün bir kısmı hasara uğramış ise, eksilen kısmı için ödenmesi gereken miktarı aşamaz

C. CMR Sigortası kapsamında sigortacının sorumluluğu taşıyıcının sorumluluğunun üst limit olan brüt ağırlığın her bir kilogramı için 8.33 SDR Özel Çekme Hakkını aşabilir

D. CMR bağlamında taşıyıcının sorumlu olduğu tazminat hesaplanırken, tazminat eksik brüt ağırlığın her bir kilogramı için 8.33 SDR Özel Çekme Hakkını aşmayacaktır

**YANLIŞ
CEVAP C**

CMR sigortası hesaplanırken Özel Çekme Hakkı bedelinden yararlanır. CMR Sigorta kapsamında ödenecek tazminat bedeli eşyaların **kilogramı başına kaç özel çekme hakkı (ÖÇH/SDR)** ile sınırlandırılır?

- A. 9.33
- B. 7.45
- C. 6.45
- D. 8.33**

**DOĞRU
CEVAP D**

1210- Lojistik Coğrafyası

LOJİSTİK COĞRAFYASI NEDİR?

Ulaşım ve ticaret coğrafyası ile tümleşik bir ilişki içinde olan lojistik coğrafyası, gittikçe artan ulaşım olanakları ve gelişen lojistik faaliyetlere bağlı olarak kendini aranır duruma getirmektedir. Böylece lojistik coğrafyası bu alandaki mevcut şartları değerlendirmeler yaparak, gerekli ihtiyaçlara cevap verme konumundadır. Çünkü hammadde ve mamul maddelerin mekânsal hareketliliği yanında bunların coğrafi yer değişiminin nedenlerini ve dağılımlarını yorumlamak bir gereksinim olarak ortaya çıkmaktadır.

Lojistik coğrafyası bir taraftan ticaret coğrafyası diğer taraftan ulaşım coğrafyasıyla bağlantılıdır. Bu yönü ile lojistik coğrafyası ticari alanda ulaşımın uygulama sahası özelliği taşımaktadır. Bu bakımdan lojistik coğrafyası, hangi coğrafi mekândan, nereye ve hangi yollarla ticari sevkiyatın gerçekleştiğini ele alır. Lojistik coğrafyası, “hangi bölge veya şehirden hangi şehirlere ya da ülkelere, ticari olarak hangi mallar nakledilmekte, bunlar için hangi ulaşımlardan yararlanılmakta ve tüketicilere nasıl ulaştırılmaktadır?” bağlamından konulara yaklaşarak bu işleyişin yeryüzündeki dağılımını sebep ve sonuçları ile yorumlar.

Türkiye'nin Sınır Kapıları:

Yunanistan sınır kapıları :

- Pazarkule (Edirne)
- İpsala (Edirne)
- Uzunköprü (Edirne)

Bulgaristan Sınır kapıları :

- Kapıkule (Edirne)
- Hamzabeyli (Edirne)
- Dereköy (Kırklareli)

Gürcistan sınır kapıları :

- Sarp sınır kapısı (Artvin)
- Muratlı (Artvin-Faal değil)
- Türkgözü (Ardahan)
- Aktaş (Ardahan)

Nahcivan sınır kapıları :

- Dilucu (Iğdır)

İran sınır kapıları :

- Gürbulak (Ağrı)
- Kapıköy (Van)
- Esendere (Hakkari)

Irak sınır kapıları :

- Habur (Şırnak)
- Gülyazı (Şırnak – Faal değil)
- Aktepe (Şırnak – Faal değil)
- Ovaköy (Şırnak – Faal değil)
- Derecik (Hakkari)
- Üzümlü (Hakkari)

Suriye sınır kapıları :

- Karkamış (Gaziantep)
- Cilvegözü (Hatay)
- Yayladağı (Hatay)
- Kumlu (Hatay)
- Nusaybin (Mardin)
- Şenyurt (Mardin – Faal Değil)
- Akçakale (Şanlıurfa)
- Ceylanpınar (Şanlıurfa – Faal Değil)
- Mürşitpınar (Şanlıurfa – Faal Değil)
- Öncüpınar (Kilis)
- Çobanbey (Kilis)

Kapıkule Sınır Kapısı

Kapıkule, Türkiye'nin en büyük sınır kapısı olup, Bulgaristan'a açılan ana geçiş noktasıdır. Avrupa ile Türkiye arasındaki kara yolu taşımacılığının en yoğun geçtiği yerlerden biri olan Kapıkule, günlük binlerce aracın geçişine olanak sağlar. Burada gerçekleşen ticaret hacmi, Türkiye'nin Avrupa ile yaptığı ticaretin büyük bir kısmını oluşturur.

Hamzabeyli Sınır Kapısı

Hamzabeyli, Kapıkule'ye alternatif olarak Bulgaristan sınırındaki önemli bir geçiş noktasıdır. Kapıkule kadar yoğun olmasa da, Hamzabeyli daha az kalabalık olması nedeniyle özellikle turistik geçişler ve ticaret için tercih edilen bir kapıdır.

Dereköy Sınır Kapısı

Dereköy, Kırklareli il sınırları içerisinde yer alan ve Bulgaristan'a açılan bir diğer sınır kapısıdır. Bu kapı, genellikle turistik geçişler için kullanılır. Dereköy, özellikle doğa turizmi ve yakın bölgelere yapılan seyahatler için önemli bir geçiş noktası olup, daha az yoğunluğu ile öne çıkar.

Pazarkule Gümrük Kapısı

Pazarkule, Yunanistan'a açılan küçük ölçekli bir sınır kapısıdır. Yerel ticaretin yanı sıra, sınıra yakın bölgelerdeki seyahatlerin gerçekleştirilmesinde de kullanılır. Pazarkule, daha büyük kapılara göre sınırlı bir geçiş yoğunluğuna sahip olmakla birlikte, Yunanistan ile Türkiye arasındaki ticaretin düzenli bir şekilde yapıldığı önemli bir noktadır.

Uzunköprü Sınır Kapısı

Uzunköprü, Yunanistan ile demiryolu taşımacılığı için kullanılan stratejik bir sınır kapısıdır. Demiryolu taşımacılığı, bu kapı üzerinden Avrupa'ya yönelik birçok malın taşınmasında etkin bir rol oynamaktadır. Bu sınır kapısının, kara yolu ile yapılan taşımacılıkla entegre bir şekilde çalışması, lojistik süreçlerin daha hızlı ve verimli bir şekilde yönetilmesine olanak tanır.

İpsala Sınır Kapısı

İpsala, Yunanistan sınırındaki en büyük ticaret kapılarından biridir. Türkiye'nin Avrupa'ya yaptığı ihracatın önemli bir kısmı, bu kapı üzerinden gerçekleştirilmektedir. İpsala, stratejik konumu sayesinde, gıda, otomotiv ve sanayi ürünleri gibi birçok farklı malın Türkiye'den Avrupa'ya taşınmasında hayati bir rol oynar.

Sarp Sınır Kapısı

Sarp, Gürcistan'a açılan en işlek sınır kapılarından biridir. Bu kapı, hem ticari hem de turistik geçişler için yoğun bir şekilde kullanılır. Özellikle Karadeniz'e kıyısı olan bu bölge, Gürcistan ve Türkiye arasındaki ekonomik ilişkilerin güçlenmesinde kritik bir rol oynamaktadır.

Türkgözü Sınır Kapısı

Türkgözü, Gürcistan'a açılan bir diğer sınır kapısıdır ve genellikle bölgesel geçişler için tercih edilmektedir. Bu kapı, Sarp Sınır Kapısı'na göre daha az yoğun olsa da, bölgesel ticaretin önemli bir parçasıdır. Özellikle yerel ürünlerin ve daha küçük ölçekli ticaretin yapıldığı bu kapı, Gürcistan ile olan ekonomik bağları destekler.

Aktaş Sınır Kapısı

Aktaş Sınır Kapısı, Gürcistan'a açılan önemli bir geçiş noktasının modern altyapıya sahip örneklerinden biridir. Özellikle ticari taşımacılıkta hız kazandıran bu kapı, lojistik sektöründe büyük kolaylıklar sağlamaktadır. Aktaş, hızlı ve verimli taşıma imkanları sunarak, Gürcistan ile olan ticaretin daha etkin hale gelmesine katkı sağlar.

Dilucu Sınır Kapısı

Dilucu, Türkiye'nin Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti'ne açılan tek sınır kapısıdır. Bu kapı, Türkiye ile Nahçıvan arasındaki bağlantıyı sağlayarak, bölgesel ticaret ve ulaşımda büyük bir önem taşır. Dilucu'nun, özellikle yerel geçişler ve lojistik faaliyetler açısından stratejik bir konumu vardır.

Gürbulak Sınır Kapısı

Gürbulak, İran ile Türkiye arasındaki en büyük ticaret kapısıdır. İran'a yapılan ihracat ve ithalat, büyük ölçüde bu kapı üzerinden gerçekleşmektedir. Gürbulak, aynı zamanda, iki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerin güçlenmesine ve sınır ötesi ticaretin arttırılmasına önemli bir katkı sağlar.

Kapıköy Sınır Kapısı

Kapıköy, İran ile demiryolu taşımacılığı için kullanılan önemli bir sınır kapısıdır. Bu kapı, yalnızca kara yolu değil, demiryolu taşımacılığının da entegre olduğu bir geçiş noktasıdır. Hem yolcu taşımacılığı hem de ticari taşımacılık açısından büyük bir rol oynamaktadır.

Esendere Sınır Kapısı

Esendere, İnan ile Türkiye arasındaki daha küçük bir sınır kapısıdır. Yerel geçişler için kullanılan bu kapı, yoğun bir ticaretin yapılmasından ziyade, bölgesel geçişler ve günlük ulaşıml faaliyetleri için tercih edilmektedir. Ancak, bölge halkı için önemli bir geçiş noktasıdır.

Yayladağı Sınır Kapısı

Yayladağı, Suriye'ye açılan önemli bir sınır kapısıdır. Bu kapı, özellikle insani yardım taşınması ve yerel geçişler için önemli bir rol oynamaktadır. Suriye iç savaşı'nın etkisiyle, insani yardımların bölgeye ulaşması için kritik bir noktadır.

Cilvegözü Sınır Kapısı

Cilvegözü, Suriye'ye açılan en büyük kapılardan biri olup, özellikle ticaret ve insani yardım taşımacılığında önemli bir rol oynamaktadır. Türkiye'nin Suriye'ye gönderdiği insani yardımların büyük bir kısmı bu kapı üzerinden yapılırken, aynı zamanda ticaretin de hızlı bir şekilde gerçekleştiği bir noktadır.

Habur Sınır Kapısı

Habur, Irak'a açılan en büyük sınır kapısıdır. Türkiye'nin Ortadoğu'ya yaptığı ihracatın büyük bir kısmı, bu kapı üzerinden yapılmaktadır. Habur, hem kara yolu taşımacılığı hem de ticaret açısından son derece stratejik bir noktadır ve Türkiye ile Irak arasındaki ekonomik ilişkilerin güçlenmesine büyük katkı sağlamaktadır.

"**Lojistik coğrafyası**, hammadde veya mamul maddelerin mekânsal hareketliliği ve yer değişimlerinin coğrafi nedenlerini, sonuçlarını ve dağılışlarını ele almakta ve bunları coğrafya prensiplerine göre açıklamaktır."

Yukarıdaki ifadeye göre aşığıdakilerden hangisi **daha gelişmiş bir güzergâh** olarak tanımlanabilir?

- A. Tekirdağ-Dedeoğaç sınır kapısı
- B. Trabzon-Sarp sınır kapısı
- C. Gaziantep-Habur sınır kapısı**
- D. Adana-Cilvegözü sınır kapısı

**DOĞRU
CEVAP C**

Türkiye'nin **Avrupa'ya açılan kapısı** olarak da bilinen en önemli gümrük kapısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Kapıköy
- B. Öncüpınar
- C. Sarp
- D. Kapıkule**

**DOĞRU
CEVAP D**

Aşağıdaki sınır kapısı ülke eşleşmesinden hangisi doğrudur?

- A. Cilvegözü-Gürcistan
- B. Sarp-İran
- C. İpsala-Yunanistan**
- D. Gürbulak-İrak

**DOĞRU
CEVAP C**

Aşağıdaki şıklardan hangisinde **Yunanistan** ile olan sınır kapıları **doğru** verilmiştir?

- A. Kapıköy-Nusaybin-Akyaka
- B. Pazarkule-İpsala-Uzunköprü**
- C. Gürbulak-Cilvegözü-Habur
- D. Çobanbey-Hamzabeyli-Kapıkule

DOĞRU
CEVAP B

Ankara'dan Filistin'e gidecek gıda yardımı sevkiyatı için yola çıkan araç **hangi gümrük kapısından geçerse** en kısa güzergahtan teslimatı gerçekleştirmiş olur?

A. Cilvegözü

B. Kapıköy

C. Sarp

D. Gürbulak

**DOĞRU
CEVAP A**

Türkiye'deki Lojistik Limanları ve Özellikleri

Ambarlı Limanı

Ambarlı limanı, ülkemiz için büyük öneme sahiptir. Ambarlı limanı İstanbul'da yer almaktadır. Ülkemizin en büyük limanı olan Ambarlı limanı, deniz taşımacılığı sektöründe fazlasıyla öne çıkmaktadır. Limanların büyüklüğü ve gelişmişliği, yüklemenin en doğru şekilde yapılması için oldukça önemlidir. Ambarlı limanı da büyük ve ekipman bakımından gelişmiş olduğu için kolaylıkla yükleme ve boşaltma yapılabilmektedir.

Aşağıdakilerden
limanlardan biridir?

hangisi

Marmara

Bölgesindeki

A. Trabzon Limanı

B. Ambarlı Limanı

C. İskenderun Limanı

D. Fethiye Limanı

**DOĞRU
CEVAP B**

Antalya Limanı

Ülkemiz için önemli limanlardan bahsedilirken akla ilk gelenlerden biri Antalya limanıdır. Antalya limanı, son derece büyük bir yapıya sahip olduğu için rahatlıkla yükleme yapılmaktadır. Antalya limanının bu denli gelişmesinde, turizm sektörünün ilerlemesi büyük oranda etkili olmaktadır. Antalya limanı günümüzde daha çok yat ve marina limanı olarak öne çıkmaktadır. Demiryolu ile hiçbir şekilde bağlantısı olmayan Antalya limanı, ülkemizdeki limanlar arasında oldukça popülerdir.

Bandırma Limanı

Bandırma limanı, Ambarlı limanına göre daha dar bir kullanım alanı ile karşımıza çıkmaktadır. Bu liman neredeyse tamamen bor madeni yüklemesi için tercih edilmektedir. Ülkemizde çıkan ve işlenen bor madeni, Bandırma limanında konteynerlere yüklenmektedir. Bandırma limanı, güvenli yükleme ve taşımacılık noktasında fazlasıyla öne çıkmaktadır.

İskenderun Limanı

Ülkemizde yer alan limanlar arasında en popüler olanlardan bir diğeri de İskenderun limanıdır. İskenderun limanı, çok fonksiyonlu olduğundan dolayı deniz taşımacılığı alanında sıklıkla tercih edilmektedir. İskenderun limanı gelişmişlik bakımından da oldukça üst düzeydedir. Ülkemiz çapında kıta sahanlığı bakımından en geniş liman özelliği ile dikkatleri üzerine çeken İskenderun limanı, uzun yıllardan beri etkinliğini sürdürmektedir.

İskenderun limanı son yıllarda genel olarak ağır yük gemileri tarafından tercih edilmektedir. Son derece geniş bir liman olduğundan ağır yük gemilerine rahatlıkla yükleme yapılabilir. Ülkemizde demir çelik sanayisinde yaşanan gelişmeler, İskenderun limanının da gelişimini olumlu yönde etkilemektedir. İnternet adresimiz üzerinden sunduğumuz hizmetleri inceleyebilir ve kolaylıkla yararlanabilirsiniz.

İstanbul Limanı

Ülkemizde yer alan limanlar arasında en büyük öneme sahip olanlardan biri İstanbul limanıdır. İstanbul, ülkemiz için merkez bir şehir olduğu için İstanbul limanı sahip olduğu özellikler bakımından diğer limanlardan ayrılmaktadır. İstanbul limanının en önemli özelliği, ticaret hacminin diğer limanlara göre çok daha yüksek olmasıdır. İstanbul, ülkemiz için en önemli şehirlerden biri olduğu için İstanbul limanı üzerinde çok fazla ticaret yapılmaktadır.

Ülkemizde yer alan limanlar arasında en işlek olan liman, İstanbul limanıdır. Denizyolu taşımacılığı ile başka bir ülkeye mal alım satımı yapılırken en çok İstanbul limanı tercih edilmektedir.

İzmir Limanı

İzmir limanınının hinterlandı oldukça geniştir. Bu nedenle İzmir limanı da ihracat limanları arasında ilk sıralarda yer almaktadır. İzmir limanında diğer limanlardan farklı olarak demiryolu ulaşımı imkanı da bulunmaktadır. Bu sayede dış ticaret daha hızlı ve kolay bir şekilde ilerlemektedir.

İzmit (Derince) Limanı

Ülkemizde yer alan ve en gelişmiş limanlar listesinden ikinci sırada bulunan İzmit limanı sıklıkla tercih edilmektedir. Petrol rafinerisinin tamamına yakını da İzmit limanında gerçekleştirilmektedir. İzmit limanı üzerinde bulunan çok sayıda tersane de limanın gelişmesine katkı sağlamaktadır.

“Deniz veya okyanus kıyılarında bulunan limanların arkasında yer alan toprak parçalarının **kara ve demiryolu ile sanayi şehirlerine bağlı olması** eşya ve kargo taşımacılığı açısından oldukça önemlidir.”

Yukarıdaki ifadeye göre aşağıdaki limanlardan hangisi **bu öneme sahip** limanlardandır?

- A. Kuşadası Limanı
- B. Alanya Limanı
- C. Sinop Limanı
- D. İzmit Derince Limanı**

**DOĞRU
CEVAP D**

Mersin Limanı

Mersin limanı, ülkemiz için büyük bir öneme sahiptir. Serbest ticaret bölgesi sınırları içerisinde bulunmaktadır. Mersin limanı çoğu zaman petrol ticareti maksadı ile tercih edilmektedir.

Samsun Limanı

Karadeniz bölgesinde yer alan ve en geniş hinterlanda sahip limanlar arasında bulunan Samsun limanı, ülkemizdeki limanlar arasında oldukça popülerdir. Samsun limanı üzerinde birçok çeşit ulaşım imkanı bulunmaktadır. Samsun limanı özellik bakımından günden güne daha fazla gelişmektedir.

Sinop Limanı

Sinop limanının öne çıkan özelliği, Karadeniz bölgesinde bulunan limanlar arasında tek doğal liman olmasıdır. Sinop limanı, en dar hinterlanda sahip liman olarak da bilinmektedir.

Trabzon Limanı

Trabzon limanı, Karadeniz bölgesinde bulunan limanlar arasında en çok dikkat çekenlerden biridir. İran transit ticaret yolu üzerinde bulunan Trabzon limanı, ülkemiz için büyük öneme sahiptir. Trabzon limanında demiryolu ulaşım imkanı bulunmamaktadır. Aynı zamanda Trabzon limanı, hinterlandı oldukça dar olan bir limandır.

"Kapasitesi, geniş hinterlandı ve coğrafi konumu dolayısıyla Akdeniz Bölgesi'nin önemli limanlarından biridir. Gaziantep, Kayseri, Kahramanmaraş, Konya, Karaman, Ankara ile diğer sanayi şehirlerine ve uluslararası tren istasyonlarına bağlantılı olması, 4 hatlı demiryolu terminali bulunması bakımından avantajlı bir limandır."

Yukarıda **özellikleri verilen liman** aşağıdakilerden hangisidir?

- A. İzmir Limanı
- B. Ambarlı Limanı
- C. Gemlik Limanı
- D. Mersin Limanı**

**DOĞRU
CEVAP D**

"Zonguldak Limanı-Ambarlı Limanı- İskenderun Limanı"
Yukarıdaki **limanların bölgeleri** aşağıdaki şıkların hangisinde **doğru**
olarak verilmiştir?

A. Karadeniz-Marmara-Akdeniz

B. Ege-Marmara-Karadeniz

C. Marmara-Akdeniz-Ege

D. Karadeniz-Akdeniz-Ege

DOĞRU
CEVAP A

Havalimanı nedir?

Havalimanı; uçakların iniş ve kalkış yaptığı, yolcu ve kargo taşımacılığı gibi hava taşımacılığı faaliyetlerinin gerçekleştiği özel olarak tasarlanmış geniş bir alandır. Havalimanları, yalnızca uçakların hareket ettiği alanlar değil, aynı zamanda yolcuların seyahat süreçlerini tamamladığı, lojistik faaliyetlerin yürütüldüğü ve çeşitli ticari hizmetlerin sunulduğu kompleks yapılar olarak da tanımlanabilir.

Havalimanları, bir ülkenin ulaşım yapısının temel unsurlarından biridir. Küresel ticaret, turizm ve ulaşımın merkezinde bulunan havalimanlarının kapasitesi ve verimliliği, bir bölgenin ekonomik kalkınmasında kritik bir rol oynar.

Türkiye'nin En Büyük Havalimanları

- **İstanbul Havalimanı** : Avrupa'nın en çok uçuş yapılan uluslararası havalimanıdır.
- Sabiha Gökçen Havalimanı (İstanbul)
- Antalya Havalimanı (Antalya)
- Esenboğa Havalimanı (Ankara)
- Adnan Menderes Havalimanı (İzmir)
- Dalaman Havalimanı (Muğla)
- Şakirpaşa Havalimanı (Adana)
- Milas Bodrum Havalimanı (Muğla)
- Trabzon Havalimanı (Trabzon)
- Gaziantep Havalimanı (Gaziantep)

Aşağıdaki havalimanlarından hangisi yolcu ve kargo taşımacılığı kapasitesi yönünden diğerlerinden **büyüktür**?

- A. Tokat Havalimanı
- B. İstanbul Havalimanı**
- C. Ağrı Havalimanı
- D. Yüksekova Havalimanı

**DOĞRU
CEVAP B**

Türkiye'nin Sınır Ülkeleri Başkentleri

- Yunanistan'ın başkenti Atina'dır.
- Bulgaristan'ın başkenti Sofya'dır.
- Gürcistan'ın başkenti Tiflis'tir.
- Ermenistan'ın başkenti Erivan'dır.
- Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti'nin başkenti Nahçıvan'dır.
- İran'ın başkenti Tahran'dır.
- Irak'ın başkenti Bağdat'tır.
- Suriye'nin başkenti Şam'dır.

Avrupa Ülkelerinin Başkentlerinden Bazıları

Almanya-Berlin,
Belçika-Brüksel,
Fransa-Paris,
İrlanda-Dublin,
Yunanistan-Atina
Çekya-Prag,
Romanya-Bükreş,
Finlandiya-Helsinki,
Ukrayna-Kiev,
Sırbistan-Belgrad ,
İzlanda-Reykjavik,
Arnavutluk-Tiran,
Hırvatistan-Zagreb,
İtalya-Roma,

Avusturya-Viyana,
İngiltere- Londra,
Hollanda-Amsterdam,
İsviçre-Bern,
Bulgaristan-Sofya,
Makedonya-Üsküp ,
Polonya-Varşova,
Slovakya-Bratislava,
Danimarka- Kopenhag,
İsveç-Stokholm,
Norveç-Oslo,
Bosna-Hersek-Saraybosna,
İspanya-Madrid,
Macaristan-Budapeşte

Aşağıdaki ülke başkent eşleşmesinden hangisi yanlıştır?

A. İtalya-Roma

B. Macaristan-Bükreş

C. Almanya-Berlin

D. Bulgaristan-Sofya

**DOĞRU
CEVAP B**

Ülkemize sınır komşusu olan ülke başkent eşleştirmelerinden hangisi **yanlıştır**?

A. İnan-Bakü

B. Yunanistan-Atina

C. Bulgaristan-Sofya

D. Gürcistan-Tiflis

**YANLIŞ
CEVAP A**

Aşağıdaki ülke başkent eşleşmesinden hangisi **doğrudur**?

A. Belçika-Brüksel

B. Macaristan-Varşova

C. Yunanistan-Roma

D. Polonya-Budapeşte

**DOĞRU
CEVAP A**